

Space
for
Advertisement

13ਵਾਂ ਸਾਲ **ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ** ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

Space
for
Advertisement

VOL - 13 ISSUE - 24
September 18, 2024 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843
Postal Address
Desh Doaba
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਾਦਕ : 916-947-8920 ਫੋਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ / ਵਿਵੇਕ ਭਾਟੀਆ

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ
ਆਤਿਸ਼ੀ ਚੁੱਕੋਗੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਕਾਲਕਾਜੀ ਤੋਂ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾ ਆਤਿਸ਼ੀ (43) ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਮਗਰੋਂ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਵੀਕੇ ਸਕਸੈਨਾ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਮਗਰੋਂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਿਹਾਤ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ 'ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ' ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ। ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲਕਾਜੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਾਂਗੀ।' ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਮੰਤਰੀ ਗੋਪਾਲ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਐਲਾਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਲਫ਼ਦਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।' ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਨੀਤ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਗੂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਗ਼ਮਗੀਨ ਪਲ ਹਨ।' ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਡਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਮੋੜਨਗੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣਗੇ। 'ਆਪ' ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲੇ ਇਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਮ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 5, 6, 7, 8 'ਤੇ

'ਇੱਕ ਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਚੋਣ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਚੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅੱਜ ਮੋਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ ਵਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਚੋਣ ਜਨ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਵੀ ਤੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ ਵਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਐਨਡੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 100 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇੱਕ

ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਦੇ ਐਨਡੀਏ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ-ਵਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਚੋਣ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ ਵਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ 18 ਜੁਲਾਈ 2024 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਹੈ।

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989. Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

DR. TAKHAR'S FAMILY MEDICINE & URGENT CARE CLINIC
8191 Timberlake Way, Suite # 400, Sacramento, CA 95823, Phone: 916-688-8888 Fax: 916-688-8837
Clinic Hours: Monday to Friday 9:00 AM to 5:30 PM, Saturday 9:00 AM - 4:00 PM & Sunday closed
Dr. Paramjit S Takhar, MD Goodie Takhar, PhD

We speak your language: Panjabi, Hindi, Urdu, Farsi, Arabic and Spanish

URGENT CARE CLINIC

SAROAY INVESTMENT REALTY
Ram Saroay Broker/Realtor
Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

MAJESTIC HOMES
Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN Broker Realtor RCS-D TM
www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
121 E 11th St. Tracy, CA 95376

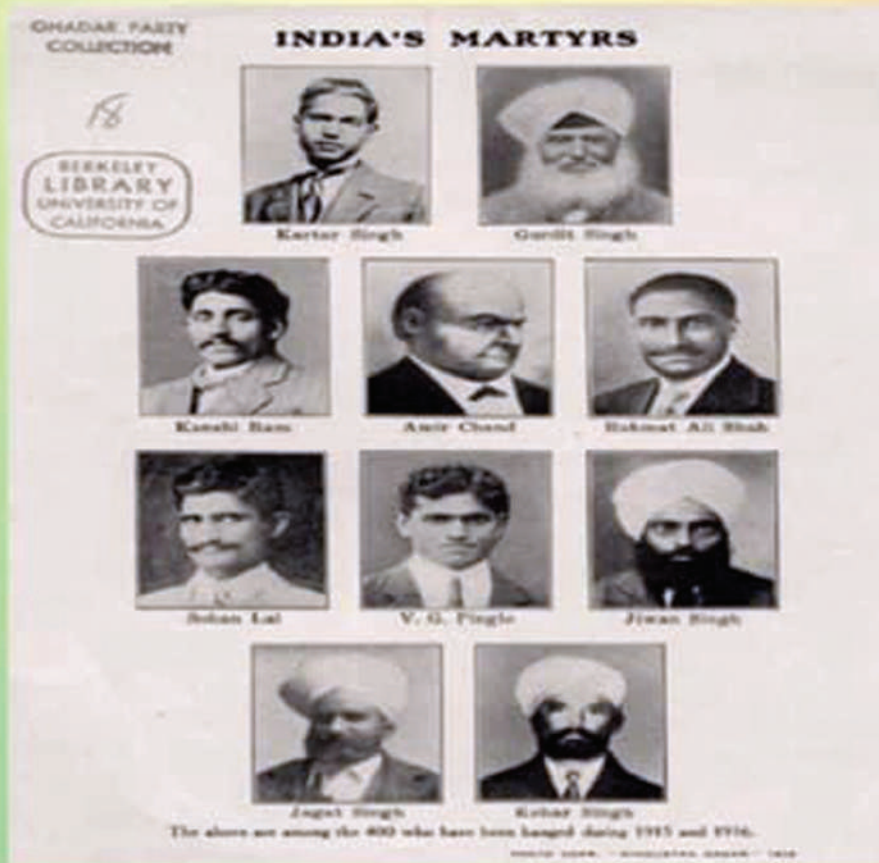
BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿੱਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga
6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

ਊਚ ਨੀਚ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਛਿੜੇ ਕਿਧਰੇ, ਮਿਲਦਾ ਸਭ ਦੇ ਤਾਈਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਵੇ।
ਹੱਕ ਹੋਵੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ, ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇ।

ਮੇਲਾ
.ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ
5 ਅਕਤੂਬਰ 2024,
ਸ਼ਨੀਵਾਰ
01:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ

MELA
GADARI BABBEYAN DA
05 OCTOBER, 2024,
SATURDAY
01:00 P.M. to 05:00 P.M.

Location: ANDEROS KAPEROS SCHOOL, 1666 CAMINO DE FLORES, YUBA CITY, CA, 95993

ਮੇਲਾ .ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ

ਵਲੋਂ

The Gadar Heritage Foundation & Indian Educational And Culture Organization
ਦੀ .ਗਦਰ ਹੀਰੀਟੇਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

.ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ
ਫੋਟੋਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

Guest of Honor

Prof. Manjit Singh
(Social Activist and Scholar)

ਨਾਟਕ
ਧੰਨ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ
(DHAN LEKHARI NANKA)

Writer, Director, Actor

Dr. Sahib Singh

ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ
ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ

Stage Secretary

Asha Sharma

ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖੁੱਲਾ ਸੱਦਾ ਹੈ
All Are Invited To Attend The Program
Free Entry, Free Parking

ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ, ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ
ਅਤੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਥੱਲੇ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

Makhan Basi (530) 415-1680, Tarlok Johal (209) 595-8767, Kulwant Singh (916) 584-2827
Amrik (925) 787-3890, Raghbir Sandhu (279) 977-2466, Baldev Raj (916) 330-8632

ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈਰਿਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਤੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਕਾਉਂਟੀਆਂ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਹਿਮ ਕਾਉਂਟੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁੱਦੇ ਲਈ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫਰਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਵੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਦੋਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂ ਐਸ ਏ ਟੂਡੇਅ ਤੇ ਸੁਫੋਲਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਬੁੱਧ-ਵਾਰ ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਰਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ 500 ਸੰਭਾਵੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦਾ 49 % ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ 46% ਵੋਟਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਸਰਵੇ ਵਿਚ 4.4% ਤੱਕ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ 2024 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰਾਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ 270 ਇਲੈਕਟੋਰਲ

ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਦੇ 19 ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚੋਣੀ ਦੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ 56% ਔਰਤਾਂ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਜਦ ਕਿ 39% ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ 53% ਮਰਦ ਵੋਟਰ

ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ 41% ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ 90 ਮਿੰਟ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਆਗੂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬੇਹਤਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਹੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੈਰਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2020 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ 1.2% ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ ਜਦ ਕਿ 2016 ਵਿਚ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਵਿਰੁੱਧ 1% ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਹੈਰਿਸ ਏਰੀ ਤੇ ਨਾਰਥਪਟਨ ਕਾਉਂਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਜੋ ਕਾਉਂਟੀਆਂ ਤੈਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੌਣ ਜਿੱਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਟੀ ਐਮ ਸੀ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿਚ ਚਾਕੂ ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਲਾਇਨਜ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਕੱਢ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਅਯੋਜਿਨ ਐਲਕ ਗਰੋਵ ਦੇ ਵੈਕਫੋਰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੜਦੀ ਕਲਾ, ਟੀ ਐਮ ਸੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ ਤੇ ਸੈਂਟਾ ਕਲੇਰਾ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਥਾਂ ਰਹੀ ਚੜਦੀ ਕਲਾ, ਟੀ ਐਮ ਸੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 25 ਸੌ ਡਾਲਰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਤੇ ਵੱਡੀ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਆਈ ਟੀਮ

ਨੂੰ 15 ਸੌ ਡਾਲਰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਚ ਸੁੱਖੀ ਸੇਖੋਂ, ਸੈਮ ਦੁਸਾਂਝ, ਹਰਕੰਵਲ ਬਰਿਆੜ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਖੰਗੂੜਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਗੁਰਨੇਕ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਮੁਖ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪਲੈਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਟੀਮ ਦੇ ਬੈਸਟ ਸਮੈਸਰ ਰੰਮੀ ਨੂੰ ਤੇ ਬੈਸਟ ਲੈਫਟਰ ਬੋਬੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਨਾਡ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸਪੌਂਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿਚ ਚਾਕੂ ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਘਰ ਦੇ ਤੈਅਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਚਾਕੂ ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਮੌਤਗੋਮਰੀ ਕਾਉਂਟੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਈਸਟ ਗਰੀਨਵਿਲੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਲੜਕੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜਦੋਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਇਕ 55 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰ ਦੇ ਤੈਅਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਤ 11.30 ਵਜੇ ਤੈਅਖਾਨੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਇਕ ਚਾਕੂ ਤੇ ਕੁਹਾੜੀ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਤੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੇ ਹਥਿਆਰ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਟੋਜ਼ਰ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ। ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਸ ਉਪਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੇ ਉਸ ਉਪਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਨਾਂ ਜਨਤਿਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call :
**Dharminder
Singh**

Cell : 530-870-6600

Fax : (530) 870-1429

532 Houston St.

West Sacramento, CA 95691

Email: myfuturetruck@gmail.com

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿਚਲੇ ਗੋਲਫ ਮੈਦਾਨ ਨੇੜੇ ਚੱਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉ-

ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੀ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਐਫ ਬੀ ਆਈ

ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੋਲਫ ਮੈਦਾਨ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਦੇਹ ਪੈਦਾ

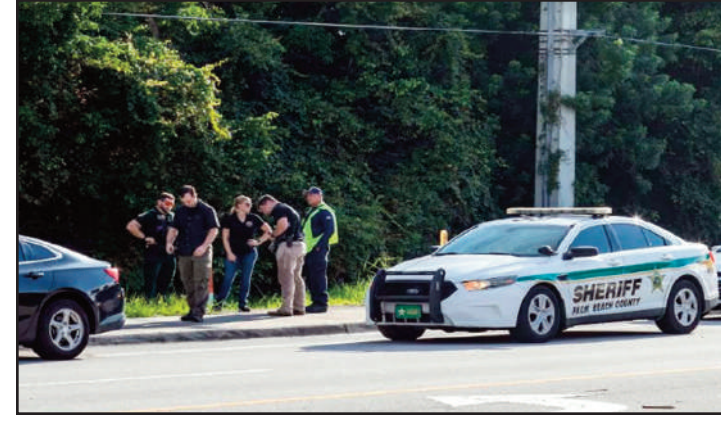
ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ

ਮੀਦਵਾਰ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਾਮ ਬੀਚ ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿਚਲੇ ਗੋਲਫ ਮੈਦਾਨ ਨੇੜੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਯੂ ਐਸ ਸੀਕਰਟ ਸਰਵਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਕਰਟ ਸਰਵਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਗੋਲਫ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 400 ਗਜ ਦੂਰ ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੇਖਿਆ ਜਿਸ ਉਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਸ਼ੱਕੀ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਇਕ ਰਾਈਫਲ, ਇਕ ਗੋਪ੍ਰੋ ਕੈਮਰਾ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਘਟਨਾ

ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗੋਲਫ ਕੋਰਸ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ 2 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗੋਲਫ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਾਮ ਬੀਚ ਕਾਊਂਟੀ ਸੈਰਿਫ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ

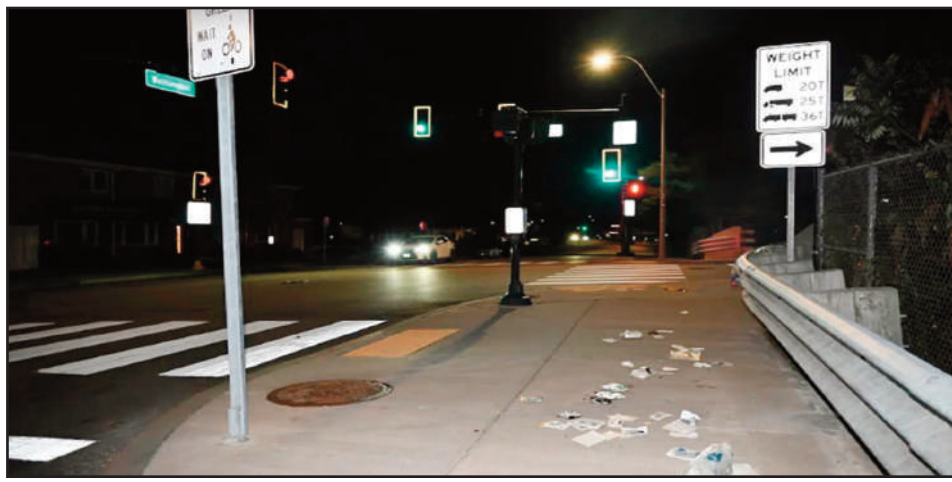
ਹੋਇਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਗੋਲਫ ਮੈਦਾਨ ਨੇੜੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੀ ਲਾਅ

ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੈਂ ਰਾਹਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।" ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਫਲੋਰਿਡਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਰੋਨ ਡੀਸੈਂਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੱਚ ਜਾਣਨਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ 500 ਗਜ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪੁੱਜਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਸਰਾਈਲ ਪਖੀ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲੀ ਗੋਲੀ, ਇਕ ਜ਼ਖਮੀ ਤੇ ਇਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਾਸਾਚੂਸੈਟਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਊਟੋਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਇਸਰਾਈਲ ਪਖੀ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀ ਚੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਡਲਸੈਕਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਮਾਰੀਅਨ ਰੀਅਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਮੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੱਥੋਪਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 31 ਸਾਲ ਹੈ

ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਾਂਚਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਕਾਟ ਹੋਅਜ (41) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਫਰਾਮਿੰਘਮ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਅਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੰਨ ਤੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਗੰਨ ਦਾ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਹੋਅਜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਗੰਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਊਟੋਨ ਪੁਲਿਸ ਮੁੱਖੀ ਜਾਰਜ ਮੈਕਮੇਨਸ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਂਚਕਾਰ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾ ਸਕਣ। ਮੇਅਰ ਰੂਬਾਨੋ ਫੂਲਰ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰਖਣ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

WE REPAIR ALL MAKES & MODELS. AUTO, DIESEL TRUCK & TRAILERS

- ✓ DPF Filter Cleaning
- ✓ Clutch
- ✓ Transmission
- ✓ New/Used Tires
- ✓ Oil Changes
- ✓ Wheel Balancing
- ✓ Truck & Trailer Repair
- ✓ All Major & Minor Repairs
- ✓ We Do Aluminum Welding
- ✓ Computer Check
- ✓ Differential
- ✓ Inspections
- ✓ Van/Reefer Work

We do Truck Smoke Test & Alignment FOR ALL CUSTOMERS

hablamos español
We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

ACCEPTED HERE
Com-Check T-Check EFS Check
VISA MasterCard AMERICAN EXPRESS DISCOVER NETWORK

209-239-1551

1003 MOFFAT BLVD., MANTECA, CA 95336

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ)- ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੇ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ੇਖਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਇਕ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟਰ ਮਾਈਕਲ ਜਾਇਨਰਸ, ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰ ਸਟੀਵ ਰਾਗਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਮੇਅਰ ਦੇ ਆਫਿਸ ਤੋਂ ਸੇਇੰਗ ਸੈਮ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਘਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਿਆ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭਾਸ਼ਣ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਯਤਕ ਸੰਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਚਰੇਤੂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਰਸਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਦਿਨ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਮੌਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹੇ ਨੇ ਆਏ ਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕੌਮ ਨੂੰ

ਚਤੁਰੀਕਲਾ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਉਦਮ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕਮਾਮ ਨੇ ਵੀ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਲੱਧਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸੀ, ਅੱਜ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਪਿੰਦਰਪਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਤੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਸੀਤਾ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਸਟ੍ਰੀਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਇੰਜ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਲਖਵਿੰਦਰ ਲੱਕੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਬੋਦਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਿਆਨੀ ਉੱਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅੱਤ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨ-ਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਵਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਆਈ ਸਮੁੱਚੇ ਮੀਡੀਆ ਟੀਮ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ
ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

WE PROVIDE
ALL TRUCKING
RELATED
PERMITS AND
SERVICES

ICC, DOT, IFTA, IRP Plates,
PERMITS, NYP, KYU, OR,
Canada Permit, CORPORA-
TION AND LLC FILLING
SERVICES, 2290, PTI,
Trailer plates.

NOTORY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS
FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE
FOR SAFETY, AUDITS AND
RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

121 E 11th St. Tracy, CA 95376

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ

ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਜਿਸ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਹੈ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੈ-ਮਾਣ, ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨੀਚ-ਉਚ, ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਵਨ ਸ਼ਬਦ 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੇ ਨਾਉ' ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਿਪਰਵਾਦੀ ਕੇਂਦਰ ਕਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬਿਪਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਡਿਆਈ, ਨਾ ਬਰਾਬਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਹੀ ਦੂਸਰਾ ਨਾਂ ਵਡਿਆਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਸੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ।

ਪ੍ਰਾਧੀਨਤਾ ਪਾਪ ਹੈ ਜਾਨ ਲਿਓ ਰੇ ਮੀਤ।। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਇਨਸਾਨ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਉਹ ਸੀ ਕਿਰਤ, ਸਵੈ-ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਿਡਰਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਜਾਤ ਪਾਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲ-ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਸੱਚਾ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਲਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਸੋਝੀ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ।। ਜੇ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੋ ਮੀਤ ਹਮਾਰਾ।। ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸ਼ਖਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਂਦਾ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਿੱਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਉਹੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਤੀ ਪਾਤੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਨਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਵਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਹੰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਚੁਣ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾਇਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਧਰਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੀ ਬਾਣ ਛੱਡਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਲਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵਾਂ, ਅਨੋਖਾ ਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਨ ਭਰਿਆ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਉਂਦੀ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅਪਨੇ ਜਲਾਓ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਪਿੰਡ ਕਸਬੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਡੇਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਨਾਮਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਨਿਊਯਾਰਕ) ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ 61 ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਤੇ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਲਈ ਦਿਲੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਭੀਮ ਰਾਜ ਗਰਗ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

- ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ (ਅਮਰੀਕਾ) ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸ “ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ” ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ

ਜਦ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ, ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ "ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ" ਅਤੇ "ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼" ਨੇ ਬ੍ਰੈਡਵੇਵੈਡਸਾਈਡ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ 61ਵੀਂ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ" ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬੜੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। 15 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਚੇਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬ੍ਰੈਡਵੇ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਵੇਅ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਮਾਰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ" ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਮੈਂਚ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੜਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾ ਵਿਚ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਚਹੇਤੁਵਾਲੇ,

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ \$1.22 ਬਿਲੀਅਨ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਭਾਰਤ ਭੇਜਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਆਬਾਦੀ ਸਿਰਫ 1.25% ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 6% ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 365 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾ ਸਕਦੇ।

ਭੀਮ ਰਾਜ ਗਰਗ
91 + 98765-45157

ਸ੍ਰੀ ਸਟੀਵਨ ਰਾਗਾ, ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਕਵੀਸ ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਮੈਡਮ ਸੇਇੰਗ ਸੈਮ, ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਿਆ ਸਿੰਘ, ਕੌਂਸਲੇਟ (ਵੀਜ਼ਾ), ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨਿਊਯਾਰਕ; ਜੁਲੀ ਵੋਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ 26 ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ; ਸ਼ੇਖਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ; ਮਾਈਕਲ ਗਿਆਨਾਰਿਸ, ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟਰ; ਸਟੀਵਨ ਰਾਗਾ, ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰ; ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੇਅਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੇਇੰਗ ਸੈਮ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਧਾਨ), ਸ. ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਲਾਲ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ (ਸਕੱਤਰ) ਅਤੇ ਸ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸ਼ੁਮਾਰ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ ਨੇ ਪੜਵੰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਭੌਰਾ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਖਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ, ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਪੰਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਜੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਰੂਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1987 ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਿਰ, ਬ੍ਰੈਡਵੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਦੂਰੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਮਕਦਾਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ "ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਮਾਣ ਹੈ" ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਗਿਆ ਸਿੰਘ (ਕਾਉਂਸਲ, ਵੀਜ਼ਾ), ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਸੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਆਪਣੇ

ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੁਆਬੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਨੁਭਵ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਕਿ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ।

ਉਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਆਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰਸੋਈ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮਾਣਯੋਗ ਸੰਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਚਹੇਤੁਵਾਲੇ ਜੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰੈਡਵੇ, ਕੁਈਨਜ਼ ਵਿੱਚ 61ਵੀਂ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ' ਰੱਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮਹਾਨ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਾਫ਼ੀਆਂ ਹੋ ਸਕਣ।

ਸਟ੍ਰੀਟ ਨੇਮ-ਪਲੇਟ ਦੀ ਘੁੰਡਚੁਕਾਈ ਦੀ ਰਸਮ ਸੰਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਚਹੇਤੁਵਾਲੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜਵੰਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਣੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਜੈ ਗੁਰੂਦੇਵ, ਧੰਨ ਗੁਰੂਦੇਵ' ਅਤੇ 'ਜੋ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਰਭੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੈ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨਾਲ ਆਸਮਾਂ ਗੂੰਜ ਉਠਿਆ।

61ਵੀਂ ਸੜਕ ਬਰੋਡਵੇ ਦਾ ਨਾਂ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ" ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਾਗਮ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁੱਜੀ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸਿਰੋਧਾ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਭਾਗੀ ਭਰਿਆ ਦਿਨ ਸੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੀਆਂ।

Postal Address of Desh Doaba : 5101 Doe Hollow Pl, Antelope, CA. 95843

The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff or employees of "Desh Doaba". All disputes subjected to Sacramento (California) jurisdiction. 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ/ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

“ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ” ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’ ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

“ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ” ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ

ਬੀਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਜੀ ਚਹੇਤੂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਨੇਡੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੋਹਤਵਰ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’ ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’

ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

www.deshdoaba.com

www.ambedkartimes.com

ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਨਿਆਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦਰ ਬੱਬਰ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਫਖਰਯੋਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਸਬੰਧੀ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ

ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਜਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ-ਜਹਿਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਘੇ

ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਨਿਆਜ਼ੀ ਨਿਆਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦਰ ਬੱਬਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- 2014 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈ. ਏ. ਐਸ ਅਫਸਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ 'ਗਾਰਡ ਆਫ ਆਨਰ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਡਾ. ਅਕਸ਼ਿਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਬੰਗਾ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਂਝੇ, ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਬਲਾਚੋਰ ਰਵਿੰਦਰ ਬਾਸਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਭਾਈ ਮਸੀਤੀ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ

ਕਿ ਨੇਤਰਦਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਈ ਡੋਨਰ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨਦਾਨ ਨੇਤਰਦਾਨ ਤੇ ਅੰਗ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਨੂੰ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਲੈਟਰ ਦੇ ਕੇ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਕੇ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ

ਮਸੀਤੀ ਨੇ ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਦੇਣ ਲਈ (ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦਾ ਅਹੁਦਾ) ਐਂਟੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਲਡ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲਾ ਸਟੇਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰਤਨ ਲਾਲ ਸੋਨੀ ਸਟੇਟ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਡਾਕਟਰ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ

ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:
530-824-5134

ਘੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

Call:
650-642-0697

**NEW & USED
TIRES**

WASH, LUBE, BRAKES

Call:
650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚਕ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 134 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਫਰ ਲੈਟਰ

ਪਠਾਨਕੋਟ, (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਜਸਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਨਰੇਸ਼ ਸੈਣੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ।ਸੀ। ਵਿੰਗ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਫੌਜੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਬੋਦਾਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਖੁਸਬੀਰ ਕਾਟਲ, ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਲਵਲੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਮਿਆਲ, ਅਜੈ ਮਹਾਜਨ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਘਰੋਟਾ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਨਾਕਸੀ ਸਰਮਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ

ਕਟਾਰੂਚਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ 134 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ

ਕਿਸਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਨੀਂਹ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਇੰਟਾਂ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਸਰੀ ਕਿਸਮ 72 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਲੈਂਟਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ

ਫਿਰ ਤੀਸਰੀ ਕਿਸਮ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਘਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ 27 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾ ਕਰਕੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਡਾਟਾ ਆਨਲਾਈਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਾਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁੱਟਬੰਦੀ ਦੇ ਆਨ ਲਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਣ।

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਰਾਮਗੜੀਆ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 40 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Electronics and Communication Engineering ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ Senior Administrator, ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ (ਬਿਨਾਂ ਬੱਚੇ ਤੋਂ) ਲਈ USA ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਟੂਡੈਂਟ/ਵਿਜ਼ਟਰ/ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ +1-510-200-1772 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਸੋਹੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੇ ਕੈਲਿਗਿਰੀ ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਰੱਖੀ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਹਿਫਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ)- ਕਨੇਡਾ ਕੈਲਿਗਿਰੀ ਵਿੱਚ ਸੋਹੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੀ। ਸ਼ਾਇਰੇ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ "ਟਿਕਾਣਾ ਕੋਈ ਨਾ" ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਕੈਲਿਗਿਰੀ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਜਵਾਂ ਪਿਆਰ ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬਾਈ ਰਾਮਪਾਲ ਸੋਹੀ, ਵੀਰਪਾਲ ਸੋਹੀ, ਰਿਸ਼ੀ ਨਾਹਰ (ਰੈਡ ਐਂਡ ਐਮ), ਪਰਮਵੀਰ ਬਾਠ (ਪ੍ਰਾਇਮ ਏਸ਼ੀਆ) ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਗੁਰਪਰੀਤ ਸੰਧਾ, ਅਮਨਪਰੀਤ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਤੇਜ ਬੱਧਨੀ, ਸੁਖਬੀਰ ਸੰਧੂ, ਰਘਵੀਰ ਢੁੰਡੀਕੇ ਅਤੇ ਕੈਲਿਗਿਰੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਵਲੋਂ ਰਾਮਪਾਲ ਸੋਹੀ, ਵੀਰਪਾਲ ਸੋਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਐਨਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ
ਸਿਆਟਲ (ਰਜਿ:) ਵਲੋਂ
 ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ
ਬੀਬੀ ਸਵਰਾਜ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ

ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਮੇਲਨ 29 ਸਤੰਬਰ 2024, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ
ਸਮਾਂ: -01:00 - 04:30
Randhawa Foundation
 410 3rd Ave S. Kent, WA 98032
 (Entrance is on the back)

ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੁਰੰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋ ਜੀ

ਬਲਿਹਾਰ ਲੁੱਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ)

206-244-4663

206-765-9069

ਸੰਗਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਮਪੁਰੀ, ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਡਾ: ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ, ਡਾ: ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰਾ

“ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ”

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਠਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

E-mail : deshdoaba@yahoo.com
(ਸੰਖਰਕ) 1-916-947-8920,
(ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਟਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕਾਮਰੇਡ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੈਚੁਰੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸਰੀ 'ਚ ਸੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)—ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਮਰਹੂਮ ਕਾਮਰੇਡ ਆਗੂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੈਚੁਰੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ 'ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ' ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰੀ ਸਥਿਤ ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 'ਚ ਇਕ ਸੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ 'ਚ ਉਘੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁੱਦੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਯੈਚੁਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਗੇ ਫੁੱਲ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ।

ਸੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ 'ਚ 'ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਵੇਸੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਯੈਚੁਰੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪਿਕ ਝਾਤ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1974 'ਚ ਜੇ. ਐਨ. ਯੂ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਉਪਰੰਤ 1975 'ਚ ਤੱਤਕਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 500 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸਮੇਤ ਤੱਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 8 ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ ਵੀ ਕੱਟਣੀ ਪਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ:' ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਯੈਚੁਰੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਲੰਬੇ ਰਿਸਤੇ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਕਾਮਰੇਡ ਮਾਨ, ਕਾਮਰੇਡ ਜੈਨੂਅਲ ਹੁਕਮਨ, ਕਾਮਰੇਡ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ, ਕਾਮਰੇਡ ਨਾਜ਼ਰ ਰਿਜਵੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਬਰਾੜ, ਪ੍ਰੋ: ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਕਾਮਰੇਡ ਮੁਸਤਫਾ, ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਜਿੰਨੀ ਸ਼ੋਮਜ, ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋਤਾ, ਕਾਮਰੇਡ ਕੈਂਬਲ ਕੈਰੀਓ ਅਤੇ ਉਘੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਮੱਲੂ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਯੈਚੁਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

HAPPY BAZAAR

Indian, Pakistani & Fijjian Groceries

**WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00 am to 8:30 pm**

**RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES**

We sell Air Tickets

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

CALL US

Ph: (209) 478-0285

Fax: (209) 477-3206

**EVERY SATURDAY & SUNDAY
SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES**

1304 E Hammer Lane # 7 Stockton CA 95212

EMAIL : indiabazaar08@yahoo.com

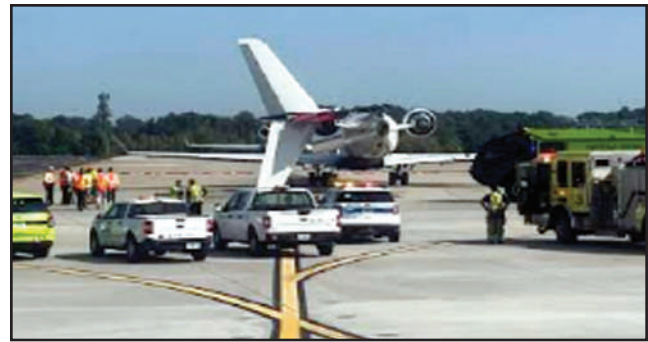
ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਫੜੇ ਗਏ 130 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਮਾ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਵਾਪਿਸ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਇਕ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਜੋਂ ਜੋਖਮ ਭਰੇ ਖਤਰਨਾਮ ਡੇਰੀਨ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਪਨਾਮਾ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਏ 130 ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਦੇਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਨਾਮਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਇਸ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਪਨਾਮਾ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੋਜਰ ਮੋਜੀਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ

ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਟਡ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਿਸ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਾਪਿਸੀ 'ਅਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਵਾਸ' ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਰਲਨ ਪਿਨੀਰੋ ਨੇ ਪਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡੇਰੀਨ ਰਸਤਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਤੋਂ ਪਨਾਮਾ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਲੋਕ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੈਕਸਨ ਐਟਲਾਂਟਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਰਿ ਗਏ, ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਜੈਕਸਨ ਐਟਲਾਂਟਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਡੈਲਟਾ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਰਿ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਰਿਹਾ। ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 10.07 ਵਜੇ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਵਾਪਰੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡੈਲਟਾ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਜੇ ਟੇਕੀਓ, ਜਪਾਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦਾ ਇਕ ਖੰਭ ਇਕ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ ਜੇ ਲਫੋਟ, ਲੁਇਸਿਆਨਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਖਰਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਖੰਭ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯਾਤਰੀ ਜ਼ਖਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਟਰਮੀਨਲ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਵੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਵਕੀਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ, ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਵਕੀਲ ਤੇ ਨਾਰਫੋਲਕ ਸਾਊਦਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੀਫ ਲੀਗਲ ਅਫਸਰ ਨਾਬਨਿਤਾ ਚਟਰਜੀ ਨਾਗ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ ਈ ਓ ਐਲਨ ਸ਼ਾਅ ਨਾਲ ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕੋਢ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਾਰਫੋਲਕ ਸਾਊਦਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਸਬੰਧ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਨਾਗ ਤੇ ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚੀਫ ਲੀਗਲ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਅ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਨਾਗ ਨੇ 2020 ਵਿਚ ਨਾਰਫੋਲਕ ਸਾਊਦਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ ਵਜੋਂ ਅਹੁੱਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। 2022 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਚੀਫ ਲੀਗਲ ਅਫਸਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ 2023 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਲਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ 3 ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ, ਸ਼ੱਕੀ ਫਰਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਟੈਕਸਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਡਲਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਵੱਜਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੱਕੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਲਾਸ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਟਰਾਮੀਸ ਜੋਨਜ਼ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੁਪਹਿਰ 12.15 ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਵਾਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਟਾਵਰ ਦੀ 8 ਵੀਂ ਮੰਜਿਲ 'ਤੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿਚ ਡਲਾਸ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

New folding bed verities

ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

ਜੈਂਟਸ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਸੂਟ ਦੀ ਸੇਲ

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matterss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਐਡਮਿਟਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛਾਇਆ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਕਲਮ ਦਾ ਜਾਦੂ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ) - ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਸ਼ਾਇਰ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਕਨੇਡਾ ਐਡਮਿਟਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਫਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਰਵੀਂ ਰਹੀ। ਸ਼ਾਨ ਟਰੱਕਿੰਗ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮਹਿਫਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਈ ਕੇਵਲ ਜਲਾਲਦੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਇਰੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ "ਟਿਕਾਣਾ ਕੋਈ ਨਾ" ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਐੱਜਲਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਿੰਦਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਗੋਇਲ, ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਚੌਮੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਬਿੰਦ, ਰਮਨ ਬਿੰਦ, ਮਨਜੀਤ ਹਨੂਰ, ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ (ਆਂਡਲੂ) ਬਲਜਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ (ਆਂਡਲੂ) ਸ਼ਾਨ ਵਿਪੀਇੰਗ ਗਰੁੱਪ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਅਟਵਾਲ, ਕੁਸਲ ਜਮਸ਼ੇਰ, ਬਿੰਦੂ ਜਲਾਲਦੀਵਾਲ ਅਤੇ ਐਡਮਿਟਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੜਵੰਤਿਆਂ ਸੱਜਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕਲਸੇਹੜਾ ਵਿੱਚ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਭਾ ਕਲਸੇਹੜਾ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਮਿਤੀ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 5 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਕਲਸੇਹੜਾ ਵਿੱਚ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਗੇ।

ਆਗੂ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੋਜ ਬੱਧਨ, ਤਰਸੇਮ ਸਰੋਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸਹੀ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਸਭਾ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭਾਟੀਆ, ਅਮਰਜੀਤ, ਮੋਤੀ ਲਾਲ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਟੀਆ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਨ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।
ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ 9417563054

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਖਤਮ; 58.19 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਿੰਗ

ਜੰਮੂ- ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਪੀਕੇ ਪੋਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤਕ 58.19 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਤਵਾੜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 77.23 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਇੱਥੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਦੋ ਬਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਵੋਟਾਂ 60 ਫੀਸਦੀ

ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀਕੇ ਪੋਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਲਿੰਗ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਇਕ ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 41.17 ਫੀਸਦੀ ਪੋਲਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਦੇ 16 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 47.68 ਅਤੇ

ਤਰਾਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 26.75 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜੰਮੂ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਇੰਦਰਵਾਲ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 60.01 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਆਗੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਖਿਲਾਫ ਵਿਵਾਦਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ 'ਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਚਾਰ ਆਗੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ

ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ, ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਤਰਵਿੰਦਰ ਮਾਰਵਾਹ, ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਰਘੁਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਜੇ ਗਾਇਕਵਾੜ ਵਿਰੁੱਧ 351, 352, 353, 61 ਤੋਂ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ

ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਾਦ ਭਰਪੂਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ

ਕਾਹਤੋਂ ਫੁੱ ਫੁੱ ਕਰਨੀ ਯਾਰੋ, ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਮੇ ਹੀ ਵਕਤ ਗੁਜਾਰੋ ਤਾਸ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਭੈੜਾ, ਦਿੰਦਾ ਜੱਗ ਖਿਲਾਰ ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ ਕੱਟੀਏ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦਿਨ ਚਾਰ

ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸੱਜਣਾ ਜਲਵੇ ਕਰ ਕਰ ਦੱਸਣੇ ਛੋਛੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਕਰ ਨਾ ਇਥੇ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਤੰਦ ਕੱਸਣੇ ਸਿਧ ਪੱਧਰਾ ਜੀਵਨ ਅਪਣਾ ਲੈ, ਨਾ ਤੂੰ ਫੁਕਰੀਆਂ ਮਾਰ ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ ਕੱਟੀਏ ....

ਬੰਦਾ ਛੋਟਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਸਭ ਦੀਆਂ ਕਰੀਏ ਕਦਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਤੋਂ ਰੱਖ ਨਾ ਐਵੇਂ ਕੁੱਲ ਆਲਮ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਰੁੱਖੀ ਮਿਸੀ ਖਾ ਕੇ ਪੀ ਲੈ, ਪਾਣੀ ਠੰਡਾ ਠਾਰ ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ ਕੱਟੀਏ ....

ਪੌਸਬਾਜ਼ੀਆਂ ਕਾਹਦੀਆਂ ਏਥੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ 'ਚ ਰਹੀਏ ਉੱਚਾ ਨੀਵਾਂ ਬੋਲ ਕਦੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਕਹੀਏ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਸੱਜਣਾ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਾਣੀ ਹਾਰ ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ ਕੱਟੀਏ ....

'ਚੁੰਬਰਾ' ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਰੜਕੇ ਜਿਹੜਾ ਓਸਦਾ ਜੱਗ ਹੈ ਵੈਰੀ ਓਸਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਕੰਮ ਤੇ ਆਲਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅੱਖ ਗਹਿਰੀ ਇਹ ਰਸਤਾ ਹੈ ਕੰਡਿਆਂ ਭਰਿਆ, ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘਾਏ ਰਹਿਕੇ ਕੱਟੀਏ ....

ਪੇਸ਼ਕਸ਼:
ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ ਕਨੇਡਾ

ਬੜੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਬੜੇ ਜੋਰ ਲਾਏ।
ਰੁਕੇ ਫਿਰ ਵੀ ਢਲਣੇ ਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਏ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਵਲੋਂ
ਹਰਭਜਨ ਢਿੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ।

ਮਰਹੂਮ ਜਨਾਬ ਹਰਭਜਨ ਢਿੱਲੋਂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਐਤਵਾਰ- 22 ਸਤੰਬਰ 2024,
2:00 ਤੋਂ 5:30 ਸ਼ਾਮ
at
Irvington Community Cen,
41885 Blackow Rd, Fremont, CA

ਵਲੋਂ: ਵਿਪਸਾਅ ਕਮੇਟੀ
ਕੁਲਵਿੰਦਰ 510-367-2090,
ਜਗਜੀਤ 510-676-1565

Not ad

ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਬਦਲੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

"ਕਿੰਗ ਪੰਜਾਬ" ਗੀਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਆਪਣੇ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਗੀਤਾਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਕਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਨਕੋਰ ਆਏ ਗੀਤ 'ਕਿੰਗ ਪੰਜਾਬ' ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ

ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਲੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਮ ਏ ਪੀ ਐਚ ਸਟਾਰਟ ਫੋਰਡ ਸਿਟੀ

ਕੌਂਸਲਰ ਵਲੋਂ ਗੋਜਾ ਵਰਡੋਫਾ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਲਿਸਟੋਵਲ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਵਿਖੇ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਮ ਏ ਪੀ ਐਚ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲਰ ਗੋਜਾ

ਵਰਡੋਫਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਣਮੱਤਾ ਐਵਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨੇਹੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਦਿਲੀ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਜਤਾਈ ਹੈ।

ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ

ਹਰ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਆਪਟੀਕਲ ਮਾਰਕ ਰਿਕੋਗਨਾਇਜ਼ ਸੀਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਜਮਾਤ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਲਾਜਮੀ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਮਿਡਲ, ਹਾਈ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੈਟਾਗਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਮਾਤ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰਵੀਂ ਤੱਕ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਦੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਵਕਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜਰੂਰੀ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੁਣਾਤਮਿਕ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਨਾ ਪੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਸਸੀਏਆਰਟੀ ਦੀਆਂ ਕੰਮਪੀਟੈਨਸੀ ਇਨਹੈਸਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਸੀਪਃ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਦੇਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ/ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨੂੰ

ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੋਨੋ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਨਾਵ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ। ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਿਲੇਬਸ ਜਮਾਤ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਬਾਹਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਿਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਜਿਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਛਾਪੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਬਾਬਤ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਵਧੀਆ ਛਾਪਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਛਾਪ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਜਮਾਤ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਜਮੀ ਪਾਠ/ਅਭਿਆਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕ-ਉੱਤਰ ਪਾਠ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਣ। ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾਪੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਾਠ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕ ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਪਰੈਕਟੀਕਲ ਪੀਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਾਲੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਲੇਬਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ.ਬਲਾਕ.ਜਿਲ੍ਹਾ, ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਮਝ ਲੈਣਗੇ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੀਸ਼ਨ ਐਸਐਸਸੀ, ਐਸਐਸ. ਬੋਰਡ, ਪੀਪੀਐਸਸੀ, ਯੂਪੀਐਸਸੀ, ਕੰਮਬਾਇਨ ਡਿਵੈਂਸ ਸਰਵਿਸਜ ਪਰੀਖਿਆ, ਨੀਟ ਅਤੇ ਕਲੈਟ ਪਰੀਖਿਆ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪਰੀਖਿਆ, ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸ ਪਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਜੇਠੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ, ਦਸਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰਵੀਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਲਾਜਮੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਛਾਪੀ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ। ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਅੱਜ ਦੀ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਓਐਮਆਰ ਸੀਟ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਧੀਆ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੁੱਗ ਦੇ ਹਾਈ ਬਣ ਸਕਣ।

ਮਾਸਟਰ ਹਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ
8360727221

ਕੁੱਲਰੀਆਂ 'ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚੇ' ਲਈ ਜਥੇ ਭੇਜਣ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ: ਮਨਜੀਤ ਧਨੇਰ

ਬਰਨਾਲਾ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੌਂਦਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਨੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਹੜੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਨਖਿੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੁੱਲਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਅਤੇ ਸਹਿ ਨਾਲ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 20 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਕੁੱਲਰੀਆਂ ਵੱਲ 'ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚੇ' ਤਹਿਤ ਲਗਾਤਾਰ ਜਥੇ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਥੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ,

ਬਠਿੰਡਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਮਪੁਰਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਾ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਸਮਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ। ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਸਮਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੌਂਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗੀ।

ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰੀਸ਼ ਨੱਥਾ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰਕੇ ਲਾਰੇ ਲੱਪਿਆਂ ਨਾਲ ਡੰਗ ਟਪਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਕਰਨਾ, ਠੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਕਰਨਾ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੋਰੋਕ ਵਪਾਰ ਚੱਲਣ ਨੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪਰ ਕਣਕ ਅਤੇ ਆਲੂਆਂ ਲਈ ਡੀਏਪੀ ਖਾਦ ਦਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਖਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਵਗੈਰਾ ਜਬਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਲਿਫਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਝੋਨੇ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਝੋਨਾ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਣਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਈ ਵੇਲੇ ਖਾਦ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਤਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਡਟ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜੇਗੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੁੱਧਰਾਮ ਨੂੰ ਕੁੱਲਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰੇ, ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਡਾਕਟਰਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ, ਠੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਤਬਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਿੱਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।

ਹੈਬੋਵਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਕਿੱਟਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰੂਗੜਾ)- ਇੱਥੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਹੈਬੋਵਾਲ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਸੀਮਿੰਟ ਐਂਡ ਸਟਾਰਿੰਗ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਕੇ. ਆਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਹੈਬੋਵਾਲ ਵਲੋਂ 30 ਖੇਡ ਕਿੱਟਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲਾਲਾ ਮਹੇਸ਼ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਹਰਪੰਚ ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਚਨਬਧ ਹਨ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧੰਜਲ ਨੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਾਲਾ ਮਹੇਸ਼ ਪੁਰੀ, ਹਰਪੰਚ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਰਣ ਬਹਾਦਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਬੈਂਸ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਟਾਰੀਆ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਸੁਧੀਰ ਧੀਮਾਨ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਜ਼ਲ

ਕਿੰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਚਾਅ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।
ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਹ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਅੰਬਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉਚੀ ਸੀ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ,
ਮੇਰੇ ਸਾਹ ਵਿਚ ਸਾਹ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਮੁੱਦਤ ਪਿੱਛੋਂ ਸੂਹੇ-ਸੂਹੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ,
ਫੁੱਲ ਕੋਈ ਖਿੜਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਲੋਅ ਦੇ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਸੀ,
ਸੂਰਜ ਅੱਜ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਸਾਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਹੈ,
ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੜ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੁੱਟ-ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਉਡਦੇ ਹਾਂ,
ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰ ਫਿਰ ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੀ,
ਬਾਲਮ ਵਿਚ ਰਲਿਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਆਵਣ ਦਾ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
98156-25409

ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ ਐਵਾਰਡ ਡਾ: ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਨੂੰ ਸਾਂਸਦ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਜਰਾਵਰ ਵਿੱਚ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਫਗਵਾੜਾ- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ, ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਪੰਜਾਬ (ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ।

ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ

ਅਤੇ ਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਪ੍ਰੋ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ, ਪ੍ਰੋ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੌਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਡਾ: ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ

ਵਿਰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪ੍ਰੋ: ਭੋਗਲ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੋ: ਹਿਰਦੇਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ:ਮਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਨਾਰਵੇ) ਵੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ: ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਿਅਕ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, 24 ਮਈ 2023 ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਬਜਰਾਵਰ ਵਿੱਚ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ

ਸਹਿਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ

ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਲੀਨਿਕ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਮ.ਪੀ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਉਪਚਾਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਲੀਨਿਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਸਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੀਨਿਕ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਲਈ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਉਪਚਾਲੇ ਲਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੋਹਣ, ਜੀਵਨ ਸਸੋਲੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਚਾਂਦ, ਸੁਦੇਸ਼ ਹਰਮੋਆ, ਕਰਨੈਲ ਪੰਚ ਹਰਮੋਆ, ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਜੋਏਈ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸੈਕਟਰੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੀਨਾ, ਸ਼ਿਵਰੰਜਨ ਰੋਮੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮੇਧ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਮਦਨ ਪਠਾਨੀਆ, ਰਾਣਾ, ਜਸਵਾਲ, ਲੱਕੀ, ਨਿਤਿਨ, ਰਾਮਪਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਜਿੱਪਾ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 12 'ਚ ਸਵਾ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੱਪਾ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਮੁਹੱਲਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਮੁਹੱਲਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਗਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਬਨਿਟ

ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਰ ਮੁਹੱਲੇ ਅਤੇ ਹਰ ਗਲੀ ਤੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੱਪਾ ਨੇ ਇਸ

ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਮੀਤ ਔਲਖ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਰਣਜੀਤ ਚੌਧਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁਹੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ, ਉਥੇ ਵੀ ਜਲਦ ਹੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਿੰਦੀ, ਕੌਂਸਲਰ ਅਮਰੀਕ ਚੌਹਾਨ, ਸੰਦੀਪ ਚੇਚੀ, ਸਤਵੰਤ ਸਿਆਣ, ਕੌਂਸਲਰ ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੱਕੀ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸੈਣੀ, ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਭਿੰਤ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸੈਣੀ, ਸੁਜੀਤ ਲਾਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਸੂਚਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ- ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਡਾ. ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਤਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਖਾਨ, ਅਤੇ ਭੋਲਾ ਕੁਮਾਰ (ਡਿਪਲੋਮਾ 5ਵਾਂ ਸੈਮ), ਤੀਜਾ ਇਨਾਮ: ਇਖਤਿਆਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਜਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ: ਰੋਸ਼ਨੀ (ਬੀ.ਟੈਕ ਸੀਐਸਈ ਤੀਜਾ ਸੇਮ), ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ: ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਡਿਪਲੋਮਾ ਤੀਜਾ ਸੇਮ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ), ਤੀਜਾ ਇਨਾਮ: ਸੁਸ਼ਾਂਤਸਾਜ (ਬੀ.ਟੈਕ ਸੀਐਈਈ) ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ) ਅਤੇ ਡੇਕਲਮੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ: ਖੁਸ਼ੀ ਅਗਰਵਾਲ (ਬੀ.ਟੈਕ ਤੀਸਰਾ ਸੇਮ), ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ: ਸਿਮਰਨ (ਬੀ.ਟੈਕ ਸੀਐਸਈ 7ਵਾਂ ਸੇਮ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਨਾਮ: ਮਰੀਅਮ ਕਾਜੀਮਾ (ਬੀ.ਟੈਕ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ 5ਵਾਂ ਸੇਮ) ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਅਪਲਾਈਡ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਹਰਸ ਸਦਾਵਰਤੀ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਡਿਸਪਲੇ ਵਰਕਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਪੋਸਟਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡੇਕਲਮੇਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਸੀ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਸਪਲੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ: ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਨ ਕੁਮਾਰ (ਬੀ.ਟੈਕ 7ਵਾਂ ਸੈ.), ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ: ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਫੈਜ਼ਾਨ

ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੋਕਸਗੁੰਡਮ ਵਿਸ਼ਵੋਸ਼ਵਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ ਜੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਹਰੀ ਹਸਤੀ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਾਂਸਲ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧੰਨਵਾਦ ਦਾ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਸਟਾਫ ਨਰਸ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਐਲਐਚਵੀ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੌਂਸਲਰ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ

ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਭਗਤ ਕੌਂਸਲਰ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖਾਸਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਨਵਦੀਪ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ, ਡਾਕਟਰ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਈਐਨਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਐਸਡੀਐਚ ਬਲਾਚੌਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਨਜੀਓ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਿਤੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖਾਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਦੇਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਬਰ

ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚ ਲੈ, ਹੋ ਜਾਣੀ ਨਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੂੰ।
ਹਰੇਕ ਗੱਲ ਤੇ ਸੈਂਸਰ ਲੱਗਿਆ, ਬੱਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਅੰਦਰੇ ਡਕਾਰ ਤੂੰ।
ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲੱਗਦੀ ਏ, ਬੂਟੇ ਦੇਖ ਲੈ ਸਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਤੂੰ।
ਸਚਾਈ ਨਾਲ ਭਾਂਬੜ ਬਾਲਦੈ, ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਚ ਗੁਬਾਰ ਤੂੰ।
ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਨਾ ਕਰ ਯਾਰ ਤੂੰ, ਦਿਲੇ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਸਦੈ, ਨਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਬਾਹਰ ਤੂੰ।
-ਸੁਖਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਫਗਵਾੜਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਫਸਟ ਏਡ ਦਿਵਸ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਹਰ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਫਸਟ ਏਡ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਨ 2000 'ਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ (ਆਈਐੱਫਆਰਸੀ) ਅਤੇ ਰੈੱਡ ਕ੍ਰੈਸੇਂਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਫਗਵਾੜਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਧੰਨਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਆਫਿਸ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਫਸਟ ਏਡ ਦਿਵਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਟ ਏਡ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਚਾਨਕ ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਦਰਦ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ

ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ, ਸਥਿਤੀ

100, ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਨੰਬਰ 101, ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੰਬਰ 104, ਸਾਰਿਆ ਸੰਕਟ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 112, ਐਮਬੂਲੈਂਸ ਨੰਬਰ 108, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੰਬਰ 1073, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨੰਬਰ 1091, ਚਲਦੀ ਰੇਲ ਚ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨੰਬਰ 182, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੰਬਰ 1098 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਧੰਨਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਂਧੀ, ਡਾ. ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੀਵਨ ਸੰਘਾ, ਸੱਤਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੱਗੂ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕਨੋਜੀਆ, ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਹੀ, ਅਜੈ ਕੋਛਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਟਿੱਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਨ ਇੰਚਾਰਜ ਟਰੈਫਿਕ, ਐਸ.ਆਈ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਏ. ਐਸ.ਆਈ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮੁਨਸ਼ੀ ਟਰੈਫਿਕ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਏ. ਐਸ.ਆਈ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਰਾਮ ਮੁਰਤੀ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਜਸਵਿੰਦਰ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਹਰਦੇਵ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਹਰਜੀਤ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਕਰਤਾਰ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਜੀਵਨ ਲਾਲ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ., ਨਿਰਮਲ, ਐਚ ਸੀ ਅਮਰੀਕ, ਸੀ ਟੀ ਨਵਦੀਪ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਜੋ ਲੋਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਔਕੜਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਫਸਟ ਏਡ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬੰਦਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੋਮਰਾਜ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ

ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ, ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਗੜਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫਟਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਨਾਵਟੀ ਸਾਹ, ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਜੀਵਨੀ ਸੀ ਪੀ ਆਰ, ਖੂਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟੁੱਟਾ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਖੂਬਣ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਨ ਅਤੇ ਪੱਟੀਆ ਬੰਨ ਕੇ ਵਿਖਾਈਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਚ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹੈਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ

ਕਨੋਜੀਆ, ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਹੀ, ਅਜੈ ਕੋਛਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਟਿੱਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਨ ਇੰਚਾਰਜ ਟਰੈਫਿਕ, ਐਸ.ਆਈ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਏ. ਐਸ.ਆਈ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮੁਨਸ਼ੀ ਟਰੈਫਿਕ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਏ. ਐਸ.ਆਈ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਰਾਮ ਮੁਰਤੀ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਜਸਵਿੰਦਰ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਹਰਦੇਵ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਹਰਜੀਤ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਕਰਤਾਰ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਜੀਵਨ ਲਾਲ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ., ਨਿਰਮਲ, ਐਚ ਸੀ ਅਮਰੀਕ, ਸੀ ਟੀ ਨਵਦੀਪ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡ ਮਿਲਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਲਾਕ ਟਾਂਡਾ ਉਤਮੁੜ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਸੀਤਪਾਲ ਕੋਟ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਈ ਡੋਨਰ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਮਸੀਤੀ) ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ 15 ਅਗਸਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟਾਇਰਡ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਬਲਾਕ ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਮਿਲਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਹੋਇਆ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਰੰਗ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਖੂਨਦਾਨ ਤੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਅੰਗ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੇਈ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਰਿਟਾਇਰ ਟੀਚਰ ਰੋਸ਼ਮ ਕੌਰ ਟੈਂਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀਚਰ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਏਸੀਟੀ) ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਬ੍ਰਹਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਰਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 13,757 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਨਿਪਟਾਰਾ

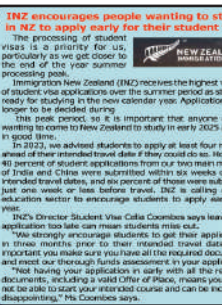
ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਐਨ.ਆਈ। ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਲੰਬਿਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਬੈਂਕ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ), ਲੇਬਰ ਵਿਵਾਦ, ਐਮ.ਏ।ਸੀ.ਟੀ., ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਿੱਲ (ਨਾਨ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ), ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਵਾਦ, ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਚਲਾਨ, ਰੈਵਨਿਊ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੁੱਲ 27 ਬੈਚ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀਆਂ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ 11 ਬੈਚ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦਸੂਹਾ ਵਿੱਚ 4, ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 3 ਅਤੇ ਗੜਸ਼ਕੋਕ ਵਿੱਚ 2 ਬੈਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸਦੇ

ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੈਵਨਿਊ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ 7 ਬੈਚਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 16,172 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਵਲ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ.-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਰਜਨੀ ਨੰਦਾ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਚਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ.-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਵਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਚੁਕਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਆਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਸਿਰ 'ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ' ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇ-ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਐਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾੜਿਆਂ (ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ) ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ:- "ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਵੀਜ਼ੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸਾਡੀ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ। 2025 ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਵੀਜ਼ਾ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ। 2023 ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਪਗ 4 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ 40% ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਡੇਢ ਕੁ ਮਹੀਨਾ (6 ਹਫਤੇ) ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ 6% ਉਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੋ ਲੋਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵੀਜ਼ੇ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ (ਫੰਡ) ਦਰੁਸਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।" ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਉਡੀਕ ਸਮਾਂ 7 ਹਫਤੇ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਲਈ 6 ਹਫਤੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ 5 ਹਫਤੇ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ 4 ਹਫਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਇਥੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਰਨ ਵੇਲੇ ਫਾਡੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ਛਾਪੇਮਾਰੀ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ ਵਲੋਂ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਸੋਢੀ, ਵਿਵੇਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਭਿਨਵ ਖੋਸਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਬ ਅਰਬਨ ਏਰੀਆ, ਟਾਂਡਾ ਅਤੇ ਗੜਸ਼ਕੋਕ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖੁੱਲੇ ਪਨੀਰ ਦੇ 9 ਸੈਂਪਲ ਲਏ ਗਏ। ਲਏ ਗਏ ਸੈਂਪਲਾਂ ਨੂੰ ਨਰੀਖਣ ਲਈ ਫੂਡ ਲੈਬ ਖਰਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐੱਫ.ਐਸ.ਐਸ.ਏ.ਆਈ. ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਾ ਆਉਣ ਤੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਐਕਟ 2006 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਛਾਪੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਏ ਗਏ

ਉੱਲੀ ਲੱਗੇ ਖੋਏ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੌਸ ਦੀਆਂ ਐਕਸਪਾਇਰੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਖਰਾਬ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡੀ. ਐਚ. ਓ. ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਹਿਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਡੀ.ਐਚ.ਓ. ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਐਕਸਪਾਇਰੀ ਮਿਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਚੈਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ— ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਰਜਿ.) ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਸਿਖਾਂਦਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 1969 ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਆਰਫ਼ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਪਰੰਤ ਚੱਲੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਮਸ਼ੇਰ ਮੋਹੀ, ਹਰਦਿਆਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੰਗਵੀ, ਤੀਰਥ ਚੰਦ ਸਰੋਆ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਾਬੀ, ਲੈਕ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਰਾਮ, ਉਪ ਕਮਾਂਡਰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ 'ਇੱਕ ਬੱਤੀ ਵਾਲਾ ਮੀਟਰ',

ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਆਲੇ ਪਿਆ ਚਿਰਾਗ', ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 'ਪ੍ਰਸਾਦ' ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ 'ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ' ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦਾ ਤਲਿਸਮ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੀ।ਬੀ।ਸੀ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਜਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਿੰਸ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਨਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਪੂਰਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਆਖੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਬਲ, ਅਨਹਦਨਾਦ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵਨੂਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ

ਫਗਵਾੜਾ— ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਡੇਂਗੂ, ਡਾਇਰੀਆ ਅਤੇ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮ ਕਲੇਰ ਨੇ ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਓਜ਼. ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਹਸਪਤਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਨਾਲ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲੇਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਹਸਪਤਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਵੱਲੋਂ ਡੇਂਗੂ, ਡਾਇਰੀਆ ਅਤੇ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਅੰਦਰ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਓਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲਾਰਵਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ

ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾਓ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਵੀ ਕੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 1500 ਨਵੀਆਂ ਐੱਲ.ਈ.ਡੀ. ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ ਕੰਮ ਪੂਰਤੀ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ 4 ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਜਿੰਦਰ ਚੋਪੜਾ, ਚੀਫ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਓ ਡਾ. ਲੈਬਰ ਰਾਮ ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਓ ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰ ਸ ਪੈ ਕ ਟ ਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਤੇਲ ਲਈ ਦਰਾਮਦ ਡਿਊਟੀ 32% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 12.5% ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ: ਐੱਸਕੇਐੱਮ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੋਇਆਬੀਨ ਤੇਲ ਲਈ ਦਰਾਮਦ ਡਿਊਟੀ 32% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 12.5% ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਸੋਇਆਬੀਨ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ - ਛੋਟਾ-ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 4850/ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਬਜਾਏ 3500 ਤੋਂ 4000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਸਾਉਣੀ ਸੀਜ਼ਨ 2024-25 ਲਈ CACP ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, AL+F ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ 3261 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਲਾਗਤ ਦੇ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ C2 ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੋਇਆ ਬੀਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ 95% ਤਿਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਰਥਾਤ ਅਰਜਨਟੀਨਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਿਰਫ 2.5% ਤੋਂ 3% ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਆਇਲ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਡਿਊਟੀ 32% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 12.5% ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖੇਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸੰਕਟਮਈ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਫਸਲ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੋਇਆਬੀਨ ਤੇਲ ਲਈ ਦਰਾਮਦ ਡਿਊਟੀ 32% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 12.5% ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਸੋਇਆਬੀਨ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ - ਛੋਟਾ-ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 4850/ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਬਜਾਏ 3500 ਤੋਂ 4000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਸਾਉਣੀ ਸੀਜ਼ਨ 2024-25 ਲਈ CACP ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, AL+F ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ 3261 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਲਾਗਤ ਦੇ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ C2 ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੋਇਆ ਬੀਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ 95% ਤਿਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਰਥਾਤ ਅਰਜਨਟੀਨਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਿਰਫ 2.5% ਤੋਂ 3% ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਆਇਲ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਡਿਊਟੀ 32% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 12.5% ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖੇਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸੰਕਟਮਈ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਫਸਲ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ: ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਆਗੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਡਰ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਦੱਸਦਿਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀ ਭਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਨਿਡਰਤਾ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਲੱਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਦਾ ਹਰ ਵਰਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਸੁਖਚੈਨਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਚੋਣ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਸੁਖਚੈਨਆਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ

ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਹੁਦੇ ਸੌਂਪ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਜੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਲੀਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਤਹਿ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਣ ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ

ਉਲੀਕੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਮ. ਕਾਮ ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਿੰਟੂ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬੀ.ਕਾਮ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੋਨੂ ਯਾਦਵ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬੀ.ਕਾਮ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮੇਘਾ ਪਾਸੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਬੀ.ਸੀ.ਏ ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੁਖਨੰਦਨ ਸਰਮਾ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ, ਸਕੱਤਰ ਨਵਦੀਪ ਬੈਂਸ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਮਿਸ ਨਿਸ਼ਾ ਤੇ ਬਾਕੀ 9 ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਡਾ.ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋ.ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਬਾਂਸਲ, ਸ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਜਾਣਨ ਗਈ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 16 ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਡੀ. ਆਰ.ਓ. -ਸੀ.ਐਲ. ਸੀ. ਦੀ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਵਪੁਰਮ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਖੋਜ ਟੀਮ ਦੇ 16 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੀਡੀਆਰਓ-ਸੀਐਲਸੀ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 14 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਰਾਇਣ ਰਾਓ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਟੀਮ ਦੇ ਛੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6:30 ਵਜੇ ਮੈਨੂਗੁਰੂ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਸਵਾਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਐਮ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਖੋਜ ਟੀਮ ਦੇ ਹੋਰ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਮੈਨੂਗੁਰੂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਟੀਮ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਤਿਰੁਮਲਈਆ ਅਤੇ ਜਬਲੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8:30 ਵਜੇ ਮੈਨੂਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰਕਾ ਹੋਟਲ ਨੇੜਿਓਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਟੀਮਾਂ 5 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਰਘੁਨਾਥਪੱਲੀ, ਕਰਿਕਾ ਗੁਡੇਮ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂਗੁਰੂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਾਘਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕੀਤਾ

ਸਭਾ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਰੀਕੋਗੁਡਾ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ 5 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਜੋ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇ ਰਵੀ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ, ਡੀ ਸ਼ਿਰੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਰਾਘਵੇਂਦਰ, ਖੰਮਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਐਲਸੀ ਮੈਂਬਰ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਆਗੂ ਤੱਥ ਖੋਜ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗਏ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੈਨੂਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਣੇ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸੇ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੰਡਕਾਰਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ, ਸਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ, ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ, ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਘਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਹਜੂਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 84ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ

ਲਸਾੜਾ/ਉੜਾਪੜ (ਬੱਗਾ ਸੇਲਕੀਆਣਾ)- ਧੰਨ ਧੰਨ ਹਜੂਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵਿਰਕਾਂ ਮੋੜ ਦੋਸਾੜਾਂ ਰੋਡ ਤੇ ਸਥਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾ 84ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਐਨਆਰਆਈ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਿ-ਹਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਉਪਰੰਤ ਖੁੱਲੇ ਪੰਡਾਲ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਭਰ ਰਹੇ ਬੂਟਾ ਰਾਮ, ਲਾਲੀ ਮੱਲ, ਸੋਹਣ ਸਰੋਆ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਉਭਰ ਰਹੇ ਗਾਇਕ ਲਾਲੀ ਖੈਹਿਰਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰ ਚਰਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਉਪਰੰਤ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕ ਓਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਾਨ ਐਡ. ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹਜੂਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਭ ਕੰਵਲ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ

ਕੀਤਾ ਸੰਤ ਮਨੋਹਰ ਦਾਸ ਜੀ ਚੀਨੀ ਘਾਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਾਰੇ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਰਾਜਾ ਬਾਬਾ ਵਡਾਲੇ ਵਾਲੇ, ਸੰਤ ਮਨੋਹਰ ਦਾਸ ਡੇਰਾ ਚੀਨੀ ਘਾਟੀ ਵਾਲੇ ਬੀਬੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਜੀ ਪੜਪੋਤਰੇ ਬਾਪੂ ਸਾਹਿਬ ਦਿਆਲ ਜੀ ਅਸਥਾਨ ਪਿੰਡ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ ਮਾਨਸਾ, ਸੰਤ ਗੁਰਮੀਤ ਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੁਖਾ ਦਰਬਾਰ ਸ਼ੇਰ ਅਲੀ ਤਕੀਆ, ਬਲਵੀਰ ਔਜਲਾ, ਲਖਵੀਰ ਦਿਆਲ, ਸੋਮਾ ਰੱਤੂ ਪੱਦੀ ਖਾਲਸਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਔਜਲਾ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹ ਪਕੌੜੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ।

ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2024 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਡਰ-14 ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੋਵਾਲ) ਪੰਜਾਬ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੀਆਂ ਅੱਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾਰ

ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ "ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2024" ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰੀ ਅੰਡਰ-14 ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ

ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ-ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਟੀਮ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ

ਡੀਂਗਰੀਆਂ, ਦਗਨ ਅਤੇ ਐਫ।ਏ। ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂਚਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਦਿਵਾਇਆ। ਮਜ਼ਾਰ ਡਿੰਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਐਫ.ਏ. ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਆਹਮਣਾ-ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਆਯੋਜਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ।

ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਭਾਗੋਵਾਲ 'ਚ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੋਵਾਲ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਮਲ ਮਿਤਲ ਆਈ।ਏ।ਐਸ। ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਭਾਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰੂਤੀ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਆਦਿਆ ਕਾਊਂਸਲਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਰੀਰੈਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਬੱਚਿਆਂ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਵੀ ਚੁਕਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨੀਰਜ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਬਬੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਅਨੂ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਲਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

KB USED

AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kamaljit Kaur Bhatia & Kashmiri Bhatia

K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

24 ਸਤੰਬਰ ਲਈ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਦੋਬੇਟਾ
91-9417563054

24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮਿਲੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਅਫ਼ੂਤ, ਦਲਿਤ, ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ, ਆਦਿਯਮੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੋਢੀ ਆਦਿ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪੂਨਾ ਦੀ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਵੱਖਰੇ ਚੌਣ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਨੀਤੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਈ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪ ਵੀ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਤੇ ਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ 1982 ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ 50ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੌਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਲਾਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਵਾਲੀ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਚੌਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 1917 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 'ਲਖਨਊ ਪੈਕਟ' ਹੋਇਆ ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਦ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਚੌਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਚੌਣ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੜਾਊ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫਦ ਅਗਸਤ 1917 ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਈ ਮੋਨਟੇਗੂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। 27 ਜਨਵਰੀ 1919 ਨੂੰ ਇਹ ਆਗੂ ਵੱਟ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਠਿਤ ਸਾਉਥ ਬਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਚੌਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂਆਂ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਲ 1919 ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੌਹਨ ਸਾਇਮਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਇਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ 3 ਫਰਵਰੀ 1928 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਆਇਆ ਜਿਸਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਆਗੂ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਵਫਦ ਨੇ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 18 ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਅਲੱਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਾਇਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੋਲਮੇਜ਼

ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਜਲਾਸ 12 ਨਵੰਬਰ 1930 ਨੂੰ ਸਮਰਾਟ ਜਾਰਜ ਪੰਜਵੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ 89 ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 53 ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੇਟੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਉੱਪ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਜੁਲਾਈ 1931 ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਸਰ ਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਪੂਰ, ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਾਲਵੀਆ, ਸਰੋਜਨੀ ਨਾਇਡੂ, ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ, ਮਿਰਜਾ ਇਸਮਾਈਲ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਟਰੱਕਚਰਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿੜਾਊ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਜਲਾਸ 7 ਸਤੰਬਰ 1931 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। 15 ਸਤੰਬਰ 1931 ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਟਰੱਕਚਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਮਤੀ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ 80 ਤੋਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਅਲੱਗ ਚੌਣ ਖੇਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਆਮ ਚੌਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਵਿੱਚ 5 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਦ 17 ਅਗਸਤ 1932 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਦੋਹਰੀ ਵੋਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਕੇ ਅਪਣੇ ਅਲੱਗ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਅਫ਼ੂਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ

ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹਲਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵੋਟਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੋਟਾਂ ਦੇਣਾ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਲਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਕੇਵਲ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸੀਟ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਝੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਖੁੱਲਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲਵੇ। ਗਾਂਧੀ ਜੋਕਿ ਪੂਨਾ ਦੀ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਸੀ ਨੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੈਕਡਨਲਡ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਏ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 20 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰੈਮਜੇ ਮੈਕਡਨਲਡ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ। ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਦਿ ਧਰਮ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ। ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਸਤੂਰਬਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਦੇਵ ਦਾਸ ਆਪ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਅਖੀਰ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੱਗਭੱਗ 5 ਵਜੇ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਾਲਵੀਆ, ਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਪੂਰ, ਐਮ ਆਰ ਜੈਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਐਮ ਸੀ ਰਾਜਾਗ, ਜੀ ਡੀ ਬਿਰਲਾ, ਸੀ ਵੀ ਮੈਹਤਾ, ਸੀ ਰਾਜਾਗ ਗੋਪਾਲਚਾਰੀ, ਸ਼ੰਕਰ ਲਾਲ ਬੈਂਕਰ, ਬੀ ਐਸ ਕਾਮਤ, ਜੀ ਕੇ ਦਿਓਧਾਰ, ਏ ਵੀ ਠਕਰ, ਆਰ ਕੇ ਬਾਖਲੇ, ਗਵਾਇ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾਸ ਬਿਰਲਾ, ਪੀ ਜੀ ਸੋਲੰਕੀ, ਪੀ ਬਾਲੂ, ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਲਵੀਆ, ਦੇਵਦਾਸ ਗਾਂਧੀ, ਬਿਸਵਾਸ, ਬੀ ਐਨ ਰਾਜਭੋਜ ਆਦਿ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਲਾਲੂਭਾਈ ਸਾਮਲਦਾਸ, ਹਾਂਸਾ ਮਹਿਤਾ, ਕਾਮਕੋਟੀ ਨਾਟਰਾਜਾਨ, ਪੁਰਸੋਤਮ ਦਾਸ ਠਾਕਰਦਾਸ, ਮਥਰਾਦਾਸ ਵਾਸੰਜੀ, ਵਾਲਚੰਦ ਹੀਰਾਚੰਦ, ਐਚ ਐਨ ਕੁੰਜਰੂ, ਕੇ ਜੀ ਲਿਮਾਏ, ਪੀ ਕੰਡਾਡਰਾਓ, ਜੀ ਕੇ ਗਾਡਗਿਲ, ਮਨੂ ਸੂਬੇਦਾਰ, ਅਵਾਂਤਿਕਾਬਾਈ ਗੋਖਲੇ, ਕੇ ਜੇ ਚਿਤਾਲਿਆ, ਰਾਧਾਕਾਂਤ ਮਾਲਵੀਆ, ਏ ਆਰ ਭੱਟ ਆਦਿ ਨੇ ਦਸਤਖੱਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲਾਂ ਦੀਆਂ 78 ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਕੇ 148 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ 30, ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ 15, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ 18, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ 7, ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 30, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬੈਰਰ ਵਿੱਚ 20, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 8, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀਆਂ 20 ਸੀਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ 1935 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1937 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 148 ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 78 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1937 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਸਫਲ ਰਹੀ ਪਰੰਤੂ 1946 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1952 ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਪਣੇ ਗੜ੍ਹ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਆਗੂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਣੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਬਾਵਦੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੰਮ ਨਾਮਾਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਰਹਿਵਾਰ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਦਲਿਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ 84 ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਸਿਰਫ 13 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਜਲਪਾਈਗੁਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 50% ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਗੈਰ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਬਹੁਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸਦਿਨ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਦੌਰਾ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ- ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਡੀਬੀਯੂ), ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਅਮਿਤ ਉਦਯਾਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਦੌਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ, ਸੀਐਸਏ, ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਲਗਪਗ 100 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਾਲੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੈਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਦਯਾਨ, ਬਾਲ ਵਾਟਿਕਾ, ਥੀਮ ਗਾਰਡਨ, ਨੇਚਰਜ਼ ਕਲਾਸਰੂਮ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਫੁਹਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਸਮੀ ਫੁੱਲਦਾਰ ਡਿਸਪਲੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਤਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੌਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ੀ (ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ) ਦੀ ਉਤਮਤਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਝਲਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਮੋਲ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਜੋ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਅਸਲ-ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸੂਝਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ

ਤਿੰਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ :- (ੳ) ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ 1604 ਈ., ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ।

(ਅ) ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦਿਵਸ 1706 ਈ: ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ।

(ੲ) ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ 1708 ਈ: ਨਾਂਦੇੜ ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ।

(ੳ) ਚੌਥੀ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਰੋਵਰ ਬਣਵਾਇਆ । ਪੰਜਵੀਂ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਰੋਵਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਵਾਈ । ਹਰੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਹਰੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਲੁਕਾਈ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾਗਰ ਸਸ਼ੋਭਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰੋਵਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੰਮ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਉੱਪਰ ਇਕੱਠੇ ਥਾਂ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਠੰਡੀ ਛਾਂਵੇਂ ਤੰਬੂ ਲਗਵਾ ਲਿਆ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲਿਖਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤੰਬੂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ ਜਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਓਸ ਵਕਤ ਲਿਖਣ ਵਾਸਤੇ ਕਲਮਾਂ ਆਪ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਸਿਆਹੀ ਵੀ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਵੀ ਬੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ 1601 ਈ: ਵਿੱਚ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਵਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਈ: 1604 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਤੰਬੂ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਸਰ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਰਾਮ ਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੋਠਾ ਸਾਹਿਬ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਲੰਘ ਉੱਪਰ ਸਸ਼ੋਭਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਬਿਸਤਰ ਲਗਾਇਆ । ਕੋਠਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ-ਨਾਮਾਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਲਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਪੇ ਗਏ ਸਨ । ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :-

ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦਰਜ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ: ਬਾਬਾ ਸੁੰਦਰ ਜੀ, ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਵਲਵੰਡ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਦਰਜ ਹਨ।

ਗਿਆਰਾਂ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ : (ੳ) ਕੱਲੂ /ਕਲਸਹਾਰ ਜੀ, ਜਾਲਪ/ਜਲੂ ਜੀ, ਕੀਰਤ ਜੀ, ਭਿੱਖਾ ਜੀ, ਸਲੂ ਜੀ, ਭਲੂ ਜੀ, ਨਲ ਜੀ, ਗਯੰਦ ਜੀ, ਮਥੁਰਾ ਜੀ, ਬਲੂ ਜੀ ਅਤੇ ਹਰਿਬੰਸ ਜੀ।

(ਅ) ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਨੌਵੇਂ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਚਾਰੀ ਹੋਈ ਬਾਣੀ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਾਰ ਉਤਾਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਗੁਰੂ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 59 ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ 57 ਸਲੋਕ ਵੀ ਮਹੱਲਾ ਨੌਵਾਂ ੯ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰਾਂ ਛੇ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੰਦਰਾਂ ਭਗਤਾਂ, ਤਿੰਨ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਦਕਾ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਏ।

(ੲ) ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੱਖਣ ਦੇਸ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਂਦੇੜ ਅਬਚਲ-ਨਗਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਸ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ 1708 ਈ: ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ, ਸਭ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ”।

ਕੀ ਪੰਦਰਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਮਿਥਹਾਸਕ ਹੈ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ?

(1) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰਮ ਹੈ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਿਉਂ ਮਿਥਹਾਸਕ ਅਤੇ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) ਕਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਹਿੰਦੇ, ਕਰਾਮਾਤ ਕਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਖੀਆਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(3) ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਾਖੀਆਂ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ।

ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਾਖੀਆਂ ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਬਾਰੇ:- ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਰਾਗੀਆਂ ਢਾਢੀਆਂ ਅਤੇ ਕਥਾਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੁਣਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਵੇਲੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ:-

(ੳ) ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਮਾਧੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜੋ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਭਗਤ ਦੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੇ।

(ਅ) ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖਵਾਈ।

(ੲ) ਸਾਡੇ ਬਾਬੇ ਵੀ ਕਈ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ ਆਦਿ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਨਾਤਨ ਮੱਤ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(ਸ) ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਸ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਜਦੋਂ 28 ਅਗਸਤ 2022 ਨੂੰ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੂਰਬ ਦੀ ਕੱਥਾ ਸੁਣੀ ਜੋ ਭਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੀ: ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਕੱਲ ਤੋਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਲਿਖਾਂਗੇ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ, ਪੰਜ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਾਂਗੇ? ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ! ਪੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਭਗਤ ਚਿੱਟੇ ਵਸਤਰ ਪਾਈ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਕੱਥਾ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦਾਸ ਪਾਸ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਣਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕੌਣ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ? ਗੈਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਦਾਸ ਇਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ ਜਿਵੇਂ:-

ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੂਤ- (1) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ / ਉਦਾਸੀਆਂ ਚਾਰਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਬੀ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸਿਆ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੋਂ ਵਾਈ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮੋਂ ਭਗਤ ਸਨ ਜੋ ਦੇਵ ਜੀ ਬੰਗਲ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਪਾਕਪਟਨ ਤੋਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਗਯਾਰਵੇਂ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਸੋ ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸਮਕਾਲੀ ਅਤੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਲਿਆਂਦੀ। ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਦੂਸਰੇ ਗੁਰੂ, ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ, ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੀ ਬਾਣੀ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

(2) ਸਾਇੰਸ, ਹਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਮੇਰੇ ਵੀ ਅਚਾਨਕ 1994-95 ਈ: ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ, ਸਿੱਧਾਂ, ਜੋਗੀਆਂ, ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ ਅਤੇ ਤੀਰਥਾਂ ਆਦਿ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੇ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਉਣਾ ਇੱਕ ਮਿੱਥ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

(3) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਪਹਿਲੀ, ਪਾਉਤੀ ੩੨ ਵੀਂ :- ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਗਿਆ ਨੀਲ ਬਸਤਰ ਧਾਰੇ ਬਨਵਾਰੀ। ਆਸਾ ਹਥਿ ਕਿਤਾਬ ਕਛਿ ਕੁਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਸੱਲਾ ਧਾਰੀ । ਪਾਉਤੀ ੩੩ਵੀਂ :- ਪੁਛਨਿ ਫੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਵੱਡਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ। ਬਾਬਾ ਆਥੇ ਹਾਜੀਆ ਸੁਭਿ ਅਮਲਾ ਬਾਝਰੁ ਦੋਨੋ ਰੋਈ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਦੋਂ ਮੱਕੇ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਗਏ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਕਿਤਾਬ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਇੱਕ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਲੈ ਕਿ ਆਏ।

(4) ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬੂਤ:- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ 130 ਸਲੋਕ ਹਨ। ਸਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ਤੀਜਾ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲੋਕ ਨੂੰ: 51:- ਫਰੀਦਾ ਰਤੀ ਰੱਤ ਨ ਨਿਕਲੇ ਜੇ ਤਨਿ ਚੀਰੇ ਕੋਇ। ਜੇ ਤਨ ਰਤੇ ਰੱਬ ਸਿਉ ਤਿਨ ਤਨਿ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ। ਗੁ. ਗ. ਅੰਗ 1380

ਉੱਪਰਲਾ ਸਲੋਕ ਜਦੋਂ ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪੜਿਆ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ, ਰੱਤ, ਖੂਨ, ਲਹੂ ਬਿਨਾਂ

ਤਾਂ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਸਲੋਕ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪਾਪੀ ਲੋਭ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿੰਤੂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸਲੋਕ ਨੂੰ: 52 ਮਹਲਾ ੩ (ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ):- ਇਹ ਤਨੁ ਸਭੋ ਰੱਤ ਹੈ ਰਤੁ ਬਿਨ ਤਨੁ ਨ ਹੋਇ। ਜੋ ਸਹਿ ਰਤੇ ਆਪਣੇ ਤਿਤ ਤਨ ਲੋਭ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ। ਇਸ ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

(5) ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ :- ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਪਾਲਕੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ, ਚਾਰ ਸੇਵਕਾਂ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ, ਪੈਦਲ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਲੈਣ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਆਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਜੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰੇ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਚੁਬਾਰੇ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਆਏ, ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਹਿਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬੇਨਤੀ :- ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਦੋ ਸੌ ਗਜ਼ ਦੀ ਦੂਰੀ ਉੱਪਰ ਹੈ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਮਰਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਜੀ ਦਾ ਚੁਬਾਰਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਥਾਂ / ਇੱਕ ਵੇਹੜੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ । ਵੀਹ ਪੰਚੀ % ਸੰਗਤ ਹੀ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਵੱਡਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ:- ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਕੱਥਾ ਸੁਣਨੀ, ਪਾਠ ਸੁਣਨਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ, ਫਿਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਆਉਣ ਲੱਗਾ। ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਸੰਨ 1970-71 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ 3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਏਅਰਫੋਰਸ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪੈਦਲ ਜਾਂਦਾ, ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ। ਸੰਨ 2012-13 ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਕੀਤਾ, ਭੋਗ ਪਾਇਆ 13-14 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤਿੰਨ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ 'ਚ, ਫਿਰ ਇੱਥੇ ਘਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਟੀਕੇ ਦੀ ਸੈਂਚੀ ਤੋਂ ਪਾਠ ਕੀਤਾ, ਬਹੁਤ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਲਾ ੩ ਜਾਂ ਪਵਾਂ ਕਿਉਂ, ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਉੱਪਰ ਦੋ ਮਾਤਰਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ 22 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦਿੱਤੀ।

ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ ਦਾ ਮਾਣ ਜਸਵਿੰਦਰ ਚਪੜੂ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਦਾ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਘਨੌਰ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ

ਘਨੌਰ- ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦੇ ਉਲਾਣਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਕੱਤਰ ਘਨੌਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਪੜੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ - ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ ਜੀ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਜ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡ ਪੰਜਾਬ) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੇਡ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਖੇਡਾਂ ਘਨੌਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਜੋਨ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਕੈਸੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ - ਸਮੂਹ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸੁਆਗਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੌਰਾਵਾਂ ਨੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸਵਿੰਦਰ ਚਪੜੂ ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਣਾ-ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਘਨੌਰ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਸੇਵਾ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੱਤਕਾ ਅਭਿਨਵਰ ਪੰਜਾਬ, ਖੇਡ ਸਕੱਤਰ ਘਨੌਰ, ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਉਲਾਣਾ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਨੌਡਲ ਅਫਸਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ 113 ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ, ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ-ਪੰਜਾਬ, ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਕਰਮਚਾਰੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਾਕਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ

ਨਹੀਂ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ੀ - ਮਿਹਨਤੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਚਪੜੂ ਦਾ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰਾਂ, ਬੁੱਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਕੇਕ ਕਟਾ ਕੇ, ਗਿਫਟ

ਕਰੀਬ 20 ਸਾਲ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੜਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, 35-40 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ- ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਭੋਆ ਦੇ ਸਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਇਆ ਫਰੀਦਾਨਗਰ ਭੀਮਪੁਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਅੱਜ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਰੋਡ ਤੇ ਕਰੀਬ 15.115 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਰੋਡ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰੀਬ 35-40 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਭੋਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਫਰੀਦਾਨਗਰ ਨਜਦੀਕ ਸਰਨਾਂ ਤੋਂ ਭੀਮਪੁਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦਾ ਸੁਭਾਅਰੰਭ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਨਰੇਸ ਸੈਣੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ।ਸੀ। ਵਿੰਗ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਫੌਜੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤੀਸ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਕਿਤ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਕਰੋੜਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਬ 1 ਕਰੋੜ 90 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਨਰੋਟ ਮਹਿਰਾ ਵਿਖੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਸੁਭਾਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਇਆ ਫਰੀਦਾਨਗਰ ਹੋ ਕੇ ਭੀਮਪੁਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੜਕ ਦੇ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕੰਕਰੀਟ ਅਤੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰੀਮਿਕਸ ਵਾਲੀ ਸੜਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਕਰੀਬ 12.5 ਫੁੱਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਅੱਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰੋਡ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੀਬ 35-40 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰੋਡ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ ਇਸ ਮਾਰਗ ਤੇ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਰੋਡ ਕਰੀਬ 40 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸੜਕ ਦੀ ਕਵਾਲਿਟੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰੀਦਾਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 2000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, 300 ਯੂਨਿਟ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ- ਕਾਂਗਰਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਚੋਣ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਤਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸੱਤ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 18 ਤੋਂ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 300 ਯੂਨਿਟ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ, ਸੰਗਠਨ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇਸੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਜੈ ਮਾਕਨ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੌਧਰੀ ਉਦੈਭਾਨ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜੀ। ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਗੀਤਾ ਭੁੱਕਲ, ਬੁਲਾਰੇ ਪਵਨ ਖੇੜਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਟੀ.ਐੱਸ. ਸਿੰਘਦੇਵ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਤਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੱਤ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਦੈ ਭਾਨ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਸੱਤ ਗਾਰੰਟੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ 53 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਸੱਤ ਗਾਰੰਟੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀਦਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਖੜਗੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਹੀਦ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਦੇਵੇਗੀ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੇਕ ਕਰਮ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਲੀਹ ਤੇ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸੱਜਣ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੌਨੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੌਮੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਇਹਨਾਂ ਕਰਮਯੋਗੀ ਸੱਜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈਆਂ ਸੰਦਲੀ ਪੈੜਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਨੂੰ 5 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਉੱਚਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਹ ਐਸ ਐਸ ਮਾਸਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾਤਮਿਕ ਜੁਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਹਰ ਕੰਧ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਨਰੋਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੂਨ 2016 ਤੋਂ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਣੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਵੀ ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੋਚਕ, ਅਨੰਦਮਈ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਰਕਿੰਗ ਮਾਡਲ, ਗਲੋਬ, ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੈਪ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਪਾਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਪਲੇਅ, ਸਟੋਰੀ ਟੈਲਿੰਗ, ਲਰਨਿੰਗ ਬਾਈ ਡ੍ਰਾਇੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਲੋੜਵੰਦ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਨਜ਼ ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜ ਤਕ 60 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਛੱਡਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਉਹ ਇਸ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਾਸਤੇ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਰਤੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਿਰਫ ਪਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਲ 2023-24 ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ 17 ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਾ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀ ਆਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ 100% ਰਿਹਾ ਅਤੇ 2012 ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਖਸੀਅਤ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਸਕਣ। ਉਸਦਾ ਯਤਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੌਧਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਰਾਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਕਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਘਰ 28 ਸਤੰਬਰ 1979 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣਹਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੰਕਜ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਲੈਕਚਰਾਰ ਮਾਤਾ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਨਰੋਈ ਸਖਸੀਅਤ ਘੜਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਅਨੀਤਾ ਗਰਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਚੱਲਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਦਸੰਬਰ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਚਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਨੀਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਾਂਧੀ ਆਰਿਆ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ 2001 ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬੀ ਐਡ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਕਰਕੇ ਜੂਨ 2010 ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਸ ਮਾਸਟਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦੀਆਂ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੁਲਵਾੜੀ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਧਰਿਤੀ ਗੁਪਤਾ ਐਮ ਬੀ ਬੀ ਐਸ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਜੀਵਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਜੂਨ 2016 ਤੋਂ ਬਰਨਾਲੇ ਦੇ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵੰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦਾ ਹਰ ਕੋਨਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖੀ ਸਿਰਜੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਰਹਿਬਰ ਡਾ. ਰਾਕੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਨਮੀ ਜਿੰਦਲ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਪਰਸਤੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਣਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰਿਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ।

ਉਹ ਵੱਡੇ ਵੀਰਾਂ ਵਰਗੇ ਦੋਸਤ ਰਵਿੰਦਰ ਸਰਮਾ ਅਤੇ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਉਂਦਾ। ਉਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸੌਂਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ, ਪੀ ਪੀ ਟੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਾ, ਯੂ ਟਿਊਬ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਣਾ ਅਤੇ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ। ਪੰਕਜ ਗੋਇਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਹ ਦਸੇਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

- ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150 18947

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤਕ ਪੁਸਤਕ 'ਗਿਆਨ ਦੇ ਗਹਿਣੇ' ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਮਾਨ)- ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਪੋਸਟ ਗਰੈਜੂਏਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲੇਖਕ ਸੰਘ (ਇਕਾਈ ਮਾਹਿਲਪੁਰ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤਕ ਪੁਸਤਕ 'ਗਿਆਨ ਦੇ ਗਹਿਣੇ' ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ ਅਧਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ, ਪ੍ਰਿੰ ਡਾ. ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ, ਲੇਖਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬੱਡੌਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਆਰੰਭ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵੱਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੇਖਕ ਡਾ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜੁੜੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਚੰਗਾ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਡਾ ਜੇ ਬੀ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਹੇਠ 1995 ਤੋਂ ਛੱਪ ਰਹੇ ਬਾਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁੰਬਲਾਂ' ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 1996 ਤੋਂ ਅਸਰਫ ਸੁਹੇਲ 'ਪੰਖੇਰੂ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਆਪਣੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਹਿਚਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ

ਗੋਂਡਲਾ (ਅਸਲ ਸ਼ਬਦ ਗੋਂਡੋਲਾ), ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ, ਚਪਟੇ-ਤਲ ਵਾਲੀ ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਚੱਪੂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਝੀਲ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਤੰਗ ਨਹਿਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਤਲੇ ਅਤੇ ਸਮਤਲ ਤਲੇ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਾਨ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਗੋਂਡਲਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਵੈਨਿਸ ਦੀਆਂ ਭੀੜੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਪੈਦਲ ਹੀ ਤਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਮਬੂਲੈਂਸ, ਫਾਇਰਬ੍ਰਿਗੇਡ, ਪੁਲਿਸ, ਡਾਕ ਸੇਵਾ, ਸਫਾਈ ਸੇਵਾ ਆਦਿਕ ਸਭ ਕੰਮ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਡੇ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰੋਜ਼ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਨੀਸੀਅਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵੈਪਰੇਟੋ (ਵੱਡੀ ਮੋਟਰ ਕਿਸ਼ਤੀ) ਦਾ ਇਸਤਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਟੈਕਸੀ (ਛੋਟੀ ਮੋਟਰ ਕਿਸ਼ਤੀ) ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਅਕਸਰ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਂਡਲਾ ਸਿਰਫ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸੌਂਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਨੰਦਮਈ ਸੈਰ ਲਈ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

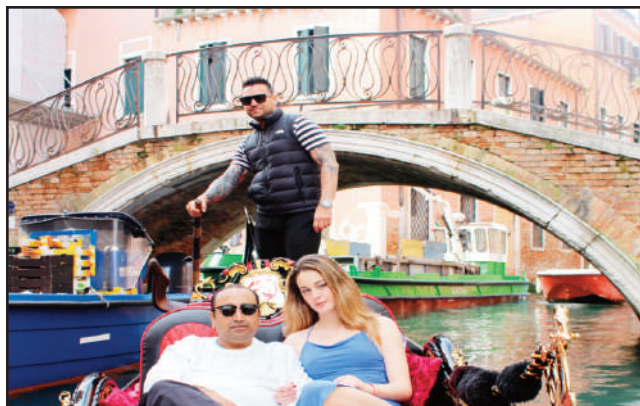
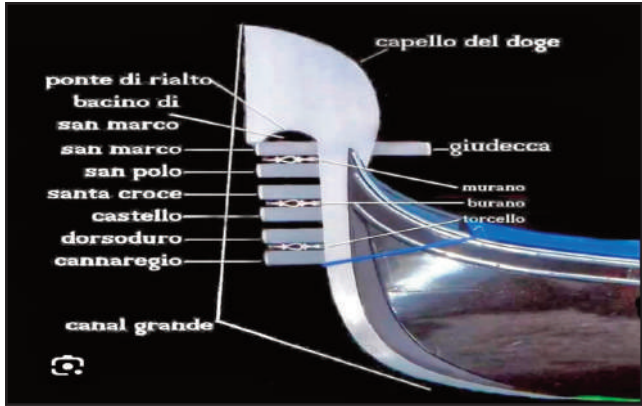
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਯੂ. ਕੇ.

ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਗੋਂਡਲਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਕਾਰ, ਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੋਲਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ, ਗੋਂਡਲਾ ਇੰਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਖਾਵੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਇਕਸਾਰ ਕਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ

ਫੈਰੋ) ਵੀ ਗਹਿਰੇ ਅਰਥ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਨੂੰ ਫੈਰੋ (ਮਤਲਬ ਲੋਹਾ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿੱਤਲ, ਸਟੀਲ ਜਾਂ ਅਲਮੀਨੀਅਮ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੁੰਝ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਗ੍ਰੈਂਡ ਕੈਨਾਲ "2" ਵਰਗੀ ਹੈ। ਚੁੰਝ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਮੁੱਕਟ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚਲਾ ਅਰਥ-ਚੱਕਰ ਰਿਆਲਟੋ ਪੁਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਮੁਹਰਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਬਲੋਡ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਛੇ ਦੰਦਾਂ ਜਾਂ ਖੰਭਿਆਂ ("ਰੇਬੀ") ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੰਘੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਛੇ ਆਇਤਾਕਾਰ ਪੱਤੀਆਂ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਛੇ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂ ਵੈਨਿਸ ਦੇ "ਸੋਸਟੋਰੀ" ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਛੇ ਪੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਦਾਰ ਕਿੱਲ ਤਿੰਨ ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਸੁਤੰਤਰ ਟਾਪੂ ਮੁਰਾਨੋ, ਬੁਰਾਨੀਓ ਤੇ ਵੈਸੇਲੋ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਚੱਪੂ ਨਾਲ ਹੀ ਗੋਂਡਲੇ ਨੂੰ ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੋੜਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਓਅਰ ਜਾਂ ਰੋਮੋ ਨੂੰ ਇੱਕ ਓਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਫਰਕੋਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਕੋਲਾ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੌਲੀ ਫਾਰਵਰਡ ਰੋਇੰਗ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫਾਰਵਰਡ ਰੋਇੰਗ, ਮੋੜਨ, ਹੌਲੀ ਹੋਣ, ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਰੋਇੰਗ ਅਤੇ ਰੁਕਣ ਲਈ ਓਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਕੂਹਣੀ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਮਲਾਹ (ਗੋਂਡਲੀਅਰ) ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਦਾ ਇਕੋ-ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਉੱਚ (ਚੱਪੂ) ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹੱਥੇ (ਫੋਰਕੋਲਾ) ਵਿੱਚ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਆਕਾਰ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ ਮੁੜੀ ਹੋਈ

ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗੋਂਡਲਾ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਚੋਬਰ ਟਾਇਮ ਚੁੱਕਣ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੋਂਡਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਛੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਕੋਲੇ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਕਿਨਾਰੇ ਇੱਝ ਲੱਗਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਨੇ ਮੁੱਛ-ਮਰੋੜ ਲਗਾਕੇ ਮੁੱਛਾਂ ਕੁੰਢੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ। ਗੋਂਡਲਾ, ਮਹਿਜ਼ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਸਦੇ ਸੀਮਿਤ ਅਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵੈਨਿਸ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕੱਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਸੱਪ ਵਾਂਗ ਮੇਲਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗੋਂਡਲਾ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਜਲ-ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੋਂਡਲਾ ਵੈਨੀਸੀਅਨਾਂ ਦੀ ਅਨਮੋਲ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ।

ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਸਮਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਰਹੱਸ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਛੇਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈ ਸੀ। ਤੁਰਕੀ, ਗ੍ਰੀਸ ਅਤੇ ਮਾਲਟਾ ਆਦਿਕ ਬਹੁਤ ਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੋਂਡਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਤਾਂ ਗੋਂਡਲਾ ਪਹਿਚਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਗੋਂਡਲਾ ਬਿਨਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਤਸੱਵਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਗੋਂਡਲਾ ਅਤੇ ਗੋਂਡ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਪਹਾੜਾਂ ਜਾਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੋਲਾ ਅਤੇ ਡੋਲੀ ਸ਼ਬਦ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਡੋਲਾ ਪਰਦੇ ਵਾਲਾ ਕਪੜਾ ਜਾਂ ਕੈਬਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੋਂਡਲਾ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੀਵ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਅਰਾਮਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਂ ਸਾਧਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1094 ਈ: ਵਿੱਚ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਡੋਜ਼ੇ (ਸ਼ਾਸਕ) ਵਿਟਾਲੋ ਫਾਲੀਏਰੋ (Vitale Faliero) ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਂਡੋਲਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੋਂਡਲਾ ਸਿਰਫ ਕੁਲੀਨ ਅਤੇ ਉਚ-ਵਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਗੋਂਡਲਾ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਤਲਨਾ ਤੁਸੀਂ ਲਿਮੋਜ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤੇ ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਜੈੱਟ ਰੱਖਣ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਕੁਝ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰਾਜ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਗ੍ਰੈਂਡ ਕੈਨਾਲ (ਮੁੱਖ ਨਹਿਰ) ਉੱਤੇ ਟ੍ਰੈਗੇਟੀ (Regattas -ਛੋਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਜ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਦਰਾਂ (ਇੱਕ ਸੌ ਦਸ ਯੂਰੋ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ) 'ਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੈਨਿਸ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ

ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਸਲਨ ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਤਿਰਫੀ ਪੁਛ ਰੱਖਣੀ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨਾਲ ਸਜਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਫੇਰੇ ਰੱਖਣਾ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਲਈ ਅਗਾਉਂ ਸਲਾਨਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਜਾਵਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅੱਜ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਵਿਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੌਂਕਨ ਸੁੰਦਰ ਦਿੱਖ ਵਾਲੇ ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਜੁ-ਰਮਾਨਾ ਭਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਜਾਉਣਾ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਂਕਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

ਗੋਂਡਲਾ, ਸਤਾਰਵੀਂ ਅਤੇ ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਗੋਂਡਲਾ ਵਰਤੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮੋਟਰ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਆਉਣ ਨਾਲ ਗੋਂਡਲਿਆਂ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਨ ਘੱਟਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੋਂਡਲਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਜਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸੁੰਦਰ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਮੋਟਰ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਭਾਫ਼ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਗੋਂਡਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਸਮੇਂ (ਮਾਰਚ 2024) ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 430 ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਅਤੇ 400 ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ 100 ਗੋਂਡਲਾ ਹੀ ਵੈਨਿਸ ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਠਿੱਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਰਾਬਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੌ-ਸੌ ਦੇ ਟੋਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਬੱਚਦੇ 30 ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਕਪਾਸਤ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖੜੇ ਗੋਂਡਲਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਬੁਕਾਅ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭਾਰ, ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਉਂਟਰਵੇਟ ਵਜੋਂ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਚੁੰਝ (ਦੰਦਾਂ ਵਾਲਾ

ਹਨ। ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਦੰਦ ਗੋਂਡੋਲਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਊਡੋਕਾ ਟਾਪੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਅਜੋਕਾ ਗੋਂਡਲਾ 350 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੰਜ ਦੇ ਨਾਲ, 11 ਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਅਤੇ 116 ਮੀਟਰ ਚੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਠ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ (ਚੂਨਾ, ਓਕ, ਮਹੋਗਨੀ, ਅਖਰੋਟ, ਚੈਰੀ, ਫਰ, ਲਾਰਚ ਅਤੇ ਐਲਮ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 280 ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਟੁੱਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰੂਹ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਕਈ ਮਿਸਤਰੀ ਲੱਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 2013 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਂਡਲਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 38,000 ਯੂਰੋ ਸੀ ਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ 40,000 ਤੋਂ 50,000 ਹਜ਼ਾਰ ਯੂਰੋ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੋਂਡਲੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਸਕੁਏਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੋਂਡਲਾ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਕਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਗਾਟਾ (ਰੋਇੰਗ ਰੇਸ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਗੋਂਡਲਾ ਉੱਤੇ ਅਕਸਰ ਇੱਕ "ਫੋਲਜ਼" (ਛੋਟੇ ਕੈਬਿਨ) ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਵਰਡ ਸਟਰਾਂ (ਵੈਨੀਅਨ ਪਰਦੇ) ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੇ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਟਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਗੋਂਡਲਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਾਲਕ (ਮਲਾਹ) ਨੂੰ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਚੱਪੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਚੱਪੂ, ਆਮ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੱਲ (ਫੋਰਕੋਲਾ) ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਤਵਾਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ

ਮਨੁੱਖੀ ਕੂਹਣੀ ਵਰਗਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਪਸੀ ਸਟ੍ਰੋਕ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਖਿੱਚ ਨਾਲ ਧਨੁਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਂਡਲਾ ਦੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਂਡਲੀਅਰਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਚਿੱਟਾ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨਿਆ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀ ਸ਼ਰਟਾਂ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਹਿਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਲਾਜ਼ੇ (ਮਹਿਲ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰੀਦਾਰ ਖੰਭਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ। ਗ੍ਰੈਂਡ ਕਨਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਨੀਲੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਸ਼ਰਟਾਂ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਧਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਸ਼ਰਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਟੋਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹਿਨਦੇ। ਲੇਕਿਨ ਇੱਕ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਦੇ ਟੋਪੀ ਲਈ ਹੋਈ ਦੇਖ ਕੇ ਅਕਸਰ ਸੈਲਾਨੀ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤੇਰੀ ਟੋਪੀ ਕਿੱਥੇ ਗਈ? ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਤੋਦਾਰ ਟੋਪੀ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਣ ਕਰਨ ਲਈ ਗੀਤ ਵੀ ਗਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੁਣ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਕੇਵਲ ਗਾਇਬ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਠਿਨ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 400 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਇਫ-ਸੇਵਰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਨਿਸ ਬਾਰੇ ਭੌਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਟੇਲੀਅਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਂਡਲੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਗੋਂਡੋਲਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਵੈਨੀਸੀਅਨ ਭੂਮੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਹਰ ਸਾਲ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਨਵੇਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 433 ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੁ ਮਾਦਾ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਵੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2010 ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰੰਪਰਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਮਰਦ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਬਾਣੀ ਹੱਟੀ ਤੇ ਜੱਟ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹੀ ਗੋਂਡਲੀਅਰ ਆਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਗੋਂਡਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰਦਾ ਹੈ।

ਜੈ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਈ.ਐਸ.)
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਨ

ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਦਾ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਫਿਰ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ, ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਡੋਮੇਰੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ, ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜਾਹ ਪੈਸੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਦਰਅਸਲ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦੁਰਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰਫ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਕਾਬੰਦੀ, ਇਧਰ-ਉਧਰ ਕੂੜਾ ਸੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਵੱਛਤਾ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਦਾ 1446 ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚੋਂ 90ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੋਣਾ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਗਿਸ਼ ਦਿੱਲੀ ਵਰਗੇ ਮਹਾਂਨਗਰ ਲਈ ਆਫ਼ਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਘਰਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਦਿੱਲੀ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ

ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਜ਼ਰੂਰ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ: ਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ? ਦਰਅਸਲ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਅਤੇ ਜਾਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਘੱਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਰਹਿਣਾ, ਨੀਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ। ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਮੀਂਹ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਤਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਤਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ, ਡਰੇਨੇਜ, ਡਰੇਨਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ, ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ। ਡਬਲਯੂ.ਆਰ.ਆਈ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖੋਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਸਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ (ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ, ਕੋਲਕਾਤਾ, ਪੁਣੇ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਜੈਪੁਰ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਚੇਨਈ, ਸੁਰਤ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ) ਵਿੱਚ 2000-2015 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ (ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਦਸ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (428 ਵਰਗ ਵਰਗ

ਮੀਟਰ) ਕਮ) ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੀਚਾਰਜ ਲਈ ਉਚ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਨ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਔਸਤ ਵਰਖਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 228.1 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬਾਰਿਸ਼

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਘਟ ਰਹੀ ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਲ ਮਾਫੀਆ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਸਰਦੀ ਅਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਡੋਗੂ, ਚਿਕਨਗੁਨੀਆ, ਮੌਸਮੀ ਬੁਖਾਰ, ਮਲੇਰੀਆ ਮੱਛਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਮੁਕਤ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਕੰਮ ਛੱਡਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਲੱਖਾਂ ਵਾਹਨ, ਜੋ ਘੱਟ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਬੋਝ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਜੋ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਠੱਪ ਹੋਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਨਤਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਤਰੱਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿਵਸਥਾ, ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੁੜ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸਾਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸਦੀ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਲੇਖਕ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ

ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਵਿਰਸਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਚਰਚਿਤ ਨਾਮ ਹੈ। ਆਪ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੱਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਲੋਅ, ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ, ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਸੌਗਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਅਮੁੱਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ, ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਪੌਣਾਂ, ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਰਾਗ ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ।

ਪਿੰਡ ਦੱਦਾਹੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਪਾਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਟਸਐਪ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ

ਵਾਲੇ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਾਏ ਹੋਏ ਗੀਤ ਯੂ ਟਿਊਬ (jasveer Sharma Dadahur de evergreen songs) ਤੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਨ ਉਥੇ ਇਹ ਲੇਖਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕਿਸੇ

ਅੱਠ ਲਾਈਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛਪਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੇਖ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੱਦਾਹੂਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਰਟ ਸਟੋਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਲ ਪਲੇਅ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰੱਖਾਂ, ਬਦਦੁਆ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ

ਹਨ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟੀ ਵੀ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਪੀਸੋਡ ਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਨ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਛੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਬੱਬਰ ਜੀ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕੇਸਨਾਂ ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਰਾਈਵਰ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾਏ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸਪੁੱਤ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਸਾਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਕਹੱਤਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਚਾਈ ਕਹਿਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਾਇਰ ਸਟੇਜ ਉਪਰ ਵੀ ਨਿਪੜਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਤਾੜੀਆਂ ਬਟੋਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਰਹੇ। ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹੇ ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਦਿੱਲੀ ਤਮੰਨਾ ਹੈ।

ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਬਰ
8837726702

ਪੰਜ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਦੇ ਵਰਤਿਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਮਰ ਮੁਤਾਬਕ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੇਖਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਸਾਹਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੇਦਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿ ਸ਼ੈਲੀ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸਾ ਹੀ ਪਰੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ: ਭੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਲੋਪ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਭੁਣਾਉਂਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਦਾਣੇ। ਛੋਲੇ ਮੱਕੀ ਜਵਾਰ ਭੁਣਾਉਣ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਰਿਵਾਜ ਪੁਰਾਣੇ। ਸਲੰਘ ਤੰਗਲੀ ਤੋੜਾ ਜੱਫਾ ਕੰਮ ਹਾੜ੍ਹੀ ਸਾਉਣੀ ਔਂਦੇ ਸੀ। ਨਾ ਮੰਗ ਮੰਗ ਕੇ ਕੰਮ ਸੀ ਚੱਲਦਾ ਸਾਰੇ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਚਰਖਾ ਤੱਕਲਾ ਮਾਲੂ ਤੇ ਮੂੰਹੇ ਨਾ ਹੀ ਪਤਾ ਮੰਝੇਰੂ ਦਾ। ਡਬਲਬੈਂਡ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਆ ਗਿਆ ਪਤਾ ਨੀ ਮੰਜੇ ਦੇ ਸੇਰੂ ਦਾ। ਖੇਸ ਤਾਣੀ ਬੁਨਣਾ ਵੀ ਕਲਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬਣਾਂ ਦੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਘਰਾਂ ਚ ਬਣਾਈ ਇਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਦਰੀਆਂ ਤੇ ਖੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦੇ ਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਪੰਜਾਬ ਚ ਨਿਭਾਈ ਇਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

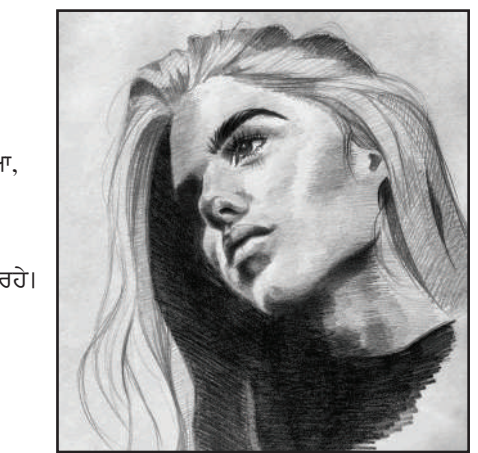
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਯੂ ਟਿਊਬ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰਸਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਸ਼ਰਮਾਂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੈ

ਗਜ਼ਲ

ਕਿੰਨੇ ਸੱਜਣ ਦੂਰ ਗਏ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹੇ। ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿੰਨੇ ਤੁਰ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਬਾਕੀ ਠੀਕ ਰਹੇ। ਅਗਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈ ਗਈ ਏ ਆਪਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਇਆ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਬੋਝਕ ਆਪਾਂ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਾਲੀ ਲੀਕ ਰਹੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀਂ ਰਾਹ ਦੁਸੇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਉਣੀਂ ਏ, ਜੁਗਣੂੰ, ਦੀਪਕ, ਸੂਰਜ, ਤਾਰੇ ਨੇਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਹੇ। ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ ਬਖਸ਼ੀ, ਬੰਦ ਗੁਫਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜਿੰਦਾਂ ਲੋਕੀਂ ਚੀਕ ਰਹੇ। ਨਾ ਉਡੀਕਾਂ ਨਾ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾ ਮੰਗੀ ਮਦਦ ਕਿਸੇ ਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਹਾਸੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਰੀਕ ਰਹੇ।

ਫੁੱਲਾਂ ਉਤੇ ਸ਼ਬਨਮ ਏਦਾਂ ਪੱਥਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਏ, ਅੱਜ ਵੀ ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਤੇਨੂੰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉਡੀਕ ਰਹੇ। ਮੇਰੀ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਈਂ ਏ ਸਿਰਫ ਤਿਰਾ ਰਾਜ ਛੁਪਾਇਆ, ਮੇਰੇ ਹੰਝੂ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੁਕ ਕੇ ਪਲਕਾਂ ਤੀਕ ਰਹੇ। ਹਾਕਮ ਦੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਅੰਨੇ ਬੋਲੇ ਨੇ, ਬਸਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਲੋਕੀਂ ਫਿਰ ਚੀਕ ਰਹੇ। ਬਾਲਮ ਉਹੋ ਹਰ ਸੱਚੇ ਵਿਚ ਢਲ ਨਾ ਹੋਏ ਆਖਿਰ ਤਕ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਰੇਤੇ ਵਾਂਗ ਬਾਰੀਕ ਰਹੇ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
98156-25409

ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ.....

ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਵਾਸਤੇ ਸਾਂਝੀ ਤੇ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਥਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਸਲ ਰੂਹ ਧੜਕ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ ਅਨੁਸਾਰ - "ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਂਝੀ ਥਾਂ ਜਿਥੇ ਲੋਕੀਂ ਵਿਹਲੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਉਠਦੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ, ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਸੱਥ ਵਿਚ ਹੀ ਜੁੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਝਗੜੇ ਸੱਥ ਵਿਚ ਹੀ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ... ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚੋਖੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਸੱਥ ਵਿਚ ਪੂਣੀ ਬਾਲ ਕੇ ਸੇਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਬਣ ਕੇ ਖੰਭਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸੱਥ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰੰਗ ਮੰਚ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਤਮਾ ਕਦੇ ਸਵਾਂਗ ਧਾਰ ਕੇ ਤੇ ਕਦੇ ਨੰਗੇ ਪਿੰਡੇ ਵਿਚਰਦੀ ਹੈ..." (ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਪੰਨੇ 479-80)।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਢ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਣੇ ਬੜੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵਿਹਲ ਦੇ ਪਲ ਲੰਘਾਉਣ ਲਈ, ਗੱਪ-ਸੱਪ ਮਾਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਕਹਿਣ-ਸੁਣਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਥ ਵਾਸਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਜ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ-ਬੰਨਿਆਂ ਦੇ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕ ਕੰਮਾਂ, ਮਾਲ-ਡੰਗਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਹੀ ਘੱਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਕੱਢ ਕੇ ਲੋਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਣ, ਗੱਪ-ਸੱਪ ਮਾਰਨ ਤੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣ-ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸਰਸਰੀ ਤੇ ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵੇਖਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇੰਜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਲੋਕ ਤੇ ਵਿਹਲਤ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਲ ਦੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ/ਬੁੱਢੇ ਬੋਹੜ ਹੇਠਾਂ ਜੁੜ ਬੈਠੇ, ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ, ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ, ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਖੇਤਾਂ, ਫਸਲਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ, ਖੇਤੀ ਸੰਦਾਂ, ਮੰਡੀਆਂ, ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ, ਵਪਾਰੀਆਂ, ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਭਾਅ, ਨਫ਼ੇ-ਨੁਕਸਾਨ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਿਆਂ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇਸ਼/ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ, ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਦਿ ਅਕਸਰ ਸੱਥ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਮਿਥਿਹਾਸ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ-ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕ ਕਲਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚੁੱਝ ਚਰਚਾ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ

ਸੱਥਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੀਰ ਦਾ ਨਿਕਾਹ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਜ਼ੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਖੇਤਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਵਸੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਰਾਂਝਾ ਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ:

ਰਾਂਝੇ ਆਖਿਆ ਸਿਆਲ ਰਲ ਗਏ ਸਾਰੇ
ਅਤੇ ਹੀਰ ਵੀ ਛੱਡ ਈਮਾਨ ਚੱਲੀ

ਸਿਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਮਹਿਰ ਚੂਚਕ
ਜਦੋਂ ਸੱਥ ਵਿਚ ਆਣ ਕੇ ਗੱਲ ਚੱਲੀ।

ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲੋਕ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਨ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰੰਗ ਭਰਨ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਥਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਥਾਂ ਰਮਣੀਕ ਥਾਂ ਬਣਨ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਦੇ ਲੋਕ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਖੱਟੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਸੱਥਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ:

- * ਬੀਬਾ ਆਉਣ ਨੇਰੀਆਂ, ਬੀਬਾ ਜਾਣ ਨੇਰੀਆਂ ਹੁਣ ਸੱਥ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ, ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਤੇਰੀਆਂ।।।
- * ਵੇ ! ਤੂੰ ਘੋੜੀ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣੀਆਂ....

ਗੱਪੋੜੀ, ਅਮਲੀ, ਚੁਟਕਲੇ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਚਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸੱਥ ਵਿਚ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਭਰਪੂਰ ਰਸ ਰੰਗ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰ ਕੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਲੋਕ ਸੱਥ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਮਹਿਫਲ ਸੱਜਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗ-ਸੰਕੋਚ ਤੋਂ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਬਾਤ ਦਾ ਬੜਗੜ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਰੱਸੀਆਂ ਦੇ ਸੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੁੰਦ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਕੁੱਜੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੌ ਹੱਥ ਰੱਸਾ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਗੰਢ

ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ/ਬਹਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਗਾਲਤੀ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ/ਸੁਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਰਚ ਮਸਾਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਟੁੱਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸੱਥ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ, ਰਾਜ ਦੇ, ਇਲਾਕੇ ਦੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮਸਲਿਆਂ ਉਪਰ ਖੁੰਢ ਚਰਚਾ ਛਿੜਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਸੱਥ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦਿਲ ਧੜਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਮਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸੱਥ ਵਿਚੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਨਬੜ ਟਟੋਲੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਹਾਲ-ਹਵਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਛਿੜਦਾ ਹੈ। ਸੱਥ ਵਿਚੋਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਸਮੁੱਚੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਸਮਝਿਆ, ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਢ ਫੁਟ ਗੱਭਰੂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਸੱਥ ਵਿਚ ਗੋਤਾ ਲਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸੱਥ ਦਾ ਅਣਲਿਖਿਆ ਤੇ ਅਣਐਲਾਨਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਉਮਰ/ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਦਾਦਾ-ਪੋਤਾ, ਨਾਨਾ-ਦੋਹਤਾ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ, ਘਟਨਾ, ਚੁਟਕਲਾ, ਗੱਪ ਜਾਂ ਕਥਾ-ਬਿਰਤਾਂਤ ਆਦਿ ਅਜਿਹੇ ਨਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਅੰਸ਼ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਥਿਆਚਾਰਕ ਕੀਮਤ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ/ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਸੱਥ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਤੇ ਸਹਿਜ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਕੇਵਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਓ ਵਾਸਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬੈਠਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੱਭਰੂ ਵੱਖਰੀ ਟੋਲੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਸਿਆਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਖਰੀ। ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮਿਆਰ ਜ਼ਰੂਰ

ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
91-98885-10185

ਮਿਥਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਵਾਨ-ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼, ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ-ਔਗੁਣ ਵੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਦੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਸਾਂਝੇ ਘੋਲਾਂ/ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਖ਼ਰਾਬੀਆਂ, ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ, ਕਬੀਲਦਾਰੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ, ਕੁਨਬਪਰਵਰੀ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ, ਮੰਡੀਆਂ, ਬੈਂਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ/ਰੁਕਾਵਟਾਂ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਘਾਟ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਖੋਰੀ, ਕਿਰਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਠਿਨਾਈਆਂ, ਫਸਲਾਂ, ਮੱਸਮਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਚੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ, ਪੈਸੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਾਠ-ਬਾਠ, ਖ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਛਿੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਈ ਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕਹੀਆਂ-ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਕਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਭੰਡ, ਰਾਸ ਧਾਰੀਏ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਲਕਾ-ਫੁਲਕਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਲਾਕਾਰ ਵੀ ਸੱਥ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰਦੇ ਹਨ। ਸੱਥ ਵਿਚ ਅਸਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਇਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਸਾ ਕਰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੱਥ-ਮੁੱਢ ਸੱਥ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਫੇਰ-ਬਦਲ ਨਾਲ ਸੱਥ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਰੋਣਕ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਸਹਿਜ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁੜਦੇ ਇਕੱਠ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਸੱਥ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਤੇ ਸਰੂਪ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਥ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਾਲੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਆਦਰ-ਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ/ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਮ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ। ਟੀ.ਵੀ.ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਲੋਕ ਪਾਰਕਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲਾਂ, ਕਸਰਤ ਘਰਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ/ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਚਲਨ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਥਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਬਾਰੇ ਬਣਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ।

ਵਿੱਦਿਆ ਵਿਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਰਮ ਦੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਹੋਵੇ ਉਹ ਕਿਰਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਿਰਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਗਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਬਲ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150-18947

ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੇ ਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ 5 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਹਿੰਮਤੀ, ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਗੇ ਤੋਂ ਅੰਗੇਰੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਇਨ ਸਰਵਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਉਹਨਾਂ ਪਾਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈਣ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਗੱਫਾ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਚਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਜੁੜ ਬੈਠਦੇ ਉੱਥੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉੱਚੇ ਤੇ ਸੁੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਚੱਲਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਆਪ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਦੇ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ

ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਭੁਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ 28 ਦਸੰਬਰ 1996 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਡੁਮਾਣਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਹਿੰਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ ਤੇ ਸੰਵਾਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਬਾਅਦ 2006 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ 2014 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅੰਬਾਲਾ ਜੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨਾਲ ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਹਿ ਵਿੱਦਿਆ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਆਪ 2015 ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਬਣ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਨ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕੰਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਜੋਂ ਸੰਦਲੀ ਪੈਂਤਾਂ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਜੁਕਤਾਂ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੀਲੀ ਬੋਲ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ। ਸੰਗੀ ਸਾਬੀਆਂ ਲਈ ਸਿਰ ਧੜ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹੋਏ ਉੱਚੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੁਦ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਕੋ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਕਰੋ ਫਿਰ ਦੇਖੋ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਸ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਦੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿੱਦਿਅਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ 15 ਆਗਸਤ ਅਤੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਮੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਲੜ ਫੜਕੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮਹਿਕਾਂ ਚੁਢੇਰੇ ਵੰਡਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੰਨ 2017 ਤੋਂ ਉਹ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ) ਅਤੇ 2022 ਤੋਂ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਸੇ

ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਆਫ਼ਸਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸੋਮਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਣੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਮਤੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਦਸੇਰੇ ਬਣਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪਹਿਲੇ ਦੂਜੇ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੇ ਪੱਨੇ ਸਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬੇਟੀ ਡਾ. ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਏਕਮ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸਭਾ ਖਿਆਲਾ ਬੁਲੰਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੰਡੀਰਾ

ਵਿੱਚ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਕਿਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਘਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਪ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟੌਪ ਕਰਕੇ ਅੰਗੇ ਤੋਂ ਅੰਗੇਰੇ ਵੱਧਦੇ ਗਏ। ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੁਰਦੀਵਾਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਸਰ ਸੁਧਾਰ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਬੀਐਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਐਮਏ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ। ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅੰਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ 1996 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।

ਆਪ ਇੱਕ ਮਾਹਿਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਵਾਂਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਨ ਦੀ ਬੁਝਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਇਹੀ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ। ਉਹ ਤਦ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ) ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਜੋੜ ਨੂੰ ਹਰ ਆਮ ਤੇ ਖਾਸ ਬੱਚੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪੰਧ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਅਤੇ ਉਚੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਨੀਪੁਰ : ਰੋਮ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ

ਮਨੀਪੁਰ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੁਣ ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੈਤੇਈ ਅਤੇ ਕੁਕੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਗਰਮ-ਤੌਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਗਠਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਹਿੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਨਵੇਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਉਪਕਰਨਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਪਰਲੀ-ਹੇਠਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਧਰਕੇ ਬੈਠੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਭਿੜਦੇ-ਮਰਦੇ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਰਕਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਪ ਆਖਿਰ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਰੋਕਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਦਲਣ 'ਚ ਸੰਕੋਚ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਚੋਣ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਭਾਜਪਾ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ-ਯੁਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਰੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਪਰ ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?

ਮਨੀਪੁਰ ਬੇਖ਼ਾਨੀ, ਫਲ-ਕਪਟ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾ-ਕਾਬਲੀਅਤ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਥੇ ਸਥਿਤੀ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਦੋ ਜ਼ਿਲਿਆਂ 'ਚ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਪੰਜ ਜ਼ਿਲਿਆਂ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਫਾਲ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ 26000 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਜਵਾਨ ਤੈਨਾਤ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ 'ਚ 2000 ਹੋਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਦ ਵੀ ਸੂਬੇ 'ਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਬੂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਵੱਡੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨੀਪੁਰ ਅਸਲ 'ਚ ਦੋ ਰਾਜ ਹਨ। ਚੂੜਾਚਾਂਦਪੁਰ, ਫੇਰਜਾਵਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਪੋਕਪੀ ਜਿਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਂਗਨੋਪਾਲ ਜ਼ਿਲਾ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮੋਰੇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਕੀ-ਜੋਮੀ ਅਤੇ ਨਾਗਾ ਦੀ ਰਲੀ-ਮਿਲੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੁਕੀ ਜੋਮੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਤੇਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਘਾਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਦਾ ਲਗਭਗ 40 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਮੈਦਾਨੀ ਅਤੇ ਘਾਟੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ 53 ਫੀਸਦੀ ਮੈਤੇਈ

ਆਬਾਦੀ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ 60 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਕੁਕੀ, ਨਾਗਾ ਅਤੇ ਜਨ ਜਾਤੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁਕੀ-ਜੋਮੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜਿਥੇ ਮੈਤੇਈ ਬਹੁਮਤ 'ਚ ਹੋਣਾ। ਮੈਤੇਈ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖੰਡਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਜ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਗਹਿਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਬਾਤ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ

ਮੈਤੇਈ ਅਤੇ ਕੁਕੀ-ਜੋਮੀ ਵਿਚਕਾਰ। ਨਾਗਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਤੇਈ ਬਨਾਮ ਕੁਕੀ-ਜੋਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੀਰੇਨ ਸਿੰਘ ਸਿਰਫ ਨਾਅ ਦੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਕੀ-ਜੋਮੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਤੇਈ ਫਿਰਕਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਉਥੇ ਕੋਈ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਚੌਧਰੀਆਂ ਹੱਥ ਹੈ।

ਮਨੀਪੁਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਚ ਮਨੀਪੁਰ ਦੁਖਦ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਮਨੀਪੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮੂਹਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਨੇ 'ਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਦੋ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਝੜਪਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਤੇਈ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਕੀ ਫਿਰਕਾ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਹਿੰਸਾ 'ਚ 221 ਲੋਕ ਮਰੇ ਅਤੇ 60000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੇਘਰ ਹੋਏ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਇਸ ਹਿੰਸਾ 'ਚ ਤਬਾਹ ਹੋਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਪਨਾਹ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਚਰਚ, ਮੰਦਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਨੀਪੁਰ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭੀੜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਦਦ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੀ ਦੰਗਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੀੜ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਬਸਤਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਘੁੰਮਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੇਠ

ਉਤਪੀੜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੌਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਅਸਲ 'ਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕੀਤਾ।

ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਤ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਕੋ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੌਤਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਖਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸੁਮਦਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਸਾਥ ਇੱਕ ਸਹਿਜੀਵੀ ਸਬੰਧ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਉਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਜਾਹ ਮੀਆਮਾਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦਾ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਉਹ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ

ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ
91-98158-02070

ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਗਰਮ-ਸਰਦ ਧੜਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਗਰਕ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਮਨੀਪੁਰ 1949 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਿਆ। 1972 ਵਿੱਚ

ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਥੇ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ 'ਚ ਆਈ.ਐਲ.ਪੀ. ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਉਤੇ ਚੁੱਪੀ ਵੱਟਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਨੀਪੁਰ 'ਤੇ ਚੁੱਪੀ ਅਤੇ ਸਥਿਲਤਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਖਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਅਸੰਕਾ ਗਹਿਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਫਿਰਕਿਆਂ 'ਚ ਇੱਕ ਸੁਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਥੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਨਰੋਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਉਥੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤਾਂ ਦਰਸਾਏਗਾ ਹੀ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਗੜ ਚੁੱਕੇ ਅਕਸ 'ਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਲਿਆਏਗਾ ਪਰ 9 ਜੂਨ 2024 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੋਦੀ ਮਨੀਪੁਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਇਟਲੀ, ਰੂਸ, ਅਸਟਰੀਆ, ਪੋਲੈਂਡ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ, ਰੂਸ, ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦਾ ਮਹਾਂਮੰਤਰੀ ਨਰੋਂਦਰ ਮੋਦੀ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪੀ.ਚਿੰਦਬਰਮ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ, "ਮਨੀਪੁਰ ਕੇ ਜਲਨੇ ਦੇ, ਮੈਂ ਮਨੀਪੁਰ ਕੀ ਧਰਤੀ ਪਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਰਖੁੰਗਾ" ਦੀ ਜਿੰਦ ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਉਸਦੀ ਜਿੰਦ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਗਿਆਂ, ਸੀਏਏ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੇਖੀ ਸੀ।

ਮਨੀਪੁਰ ਜਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ "ਰਾਜਾ ਬੰਸਰੀ ਵਜਾ ਰਹਾ ਹੈ, ਰੋਮ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ।"

ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ ਅਸਲਮ ਲਾਹੌਰ, ਜਿੰਦਰ ਜਲੰਧਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ ਜੰਮੂ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ/ਬੰਗਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੋੜਾ)- ਸਾਲ 2013 ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 51000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ

ਸ. ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੀਆਂ ਉਤਮ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਢਾਹਾਂ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਜੇਤੂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਤੇ ਉਤਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ

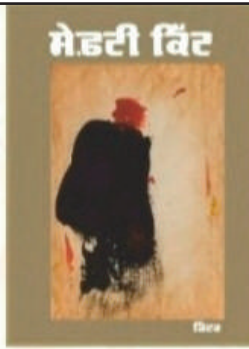
ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਵੈਦੇਨਸ਼ੀਲ ਵਿਸ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਜੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ

ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ ਅਸਲਮ, 'ਜੰਗਲ ਰਾਖੇ ਜੱਗ ਦੇ'

ਜਿੰਦਰ, 'ਸੇਫਟੀ ਕਿੱਟ'

ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ, 'ਟੈਬੂ'

ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਤਬਲਾ ਵਾਦਕ ਸੰਨੀ ਮਠਾੜੂ, ਦਿਲਰੁਬਾ ਵਾਦਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਸਾਂਝ ਜੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ "ਜੰਗਲ ਰਾਖੇ ਜੱਗ ਦੇ", ਜਿੰਦਰ (ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ) ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ "ਸੇਫਟੀ ਕਿੱਟ" ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ (ਜੰਮੂ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਭਾਰਤ) ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ "ਟੈਬੂ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 10-10 ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਇਹ ਰਸਮ 14 ਨਵੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਸਰੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਨੌਰਥਵਿਊ ਗੋਲਫ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੇਤੂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਜਾਂ ਸਾਹਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪੀਅੰਤਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ 6,000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੱਦ-ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ-ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਾਮ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਪੰਜਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾ ਢਾਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਲੋਚਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ

ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਲਖਣ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਸਾ ਢਾਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਖੇ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਜੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2024 ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬੀਬੀ ਤਰਨਮ ਬਿੰਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਇੰਡੀਆ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸਾ ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਰੀਟਾ ਢਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਢਾਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਜਾਂ ਸਾਹਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਗਲਪ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਇਨਾਮ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਸੀ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਿਧ-ਪੁਰਸਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਧ-ਮਾਤ੍ਰਿਕਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਦੂਰੀਆਂ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਇਕ-ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਲਿਪੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦੌਲਤ ਹੈ ਜੋ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲਿਪੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਾਢ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਰੂਪ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਕੇ ਕੰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਆਈ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁੱਖ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਭਲਾ-ਪੁਰਸ਼। ਗੁਰਮੁਖੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਗੁਰਮੁਖੀ' ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਖੀ ਸਾਦੀ ਸਰਲ ਸੁਚੱਜੀ ਮਿੱਠੀ ਬੋਲੀ ਭਗਤ, ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹ ਲਿਪੀ ਵਰਤੀ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋ ਕੇ ਅਮੀਰ ਬਣੀ।

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਦਾ ਬਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਿਯਮ ਵੀ ਸਦਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਦਾਤਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦੇ। ਉਹ ਦਾਤਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਵਸੀਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਗ 2

ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਦੱਸੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਿਸਦੀ ਲਗਨ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਬਿਆਨ ਕਰੇ ਵੀ ਉਹ ਪਿੱਛੋਂ ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਛਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਰਲ ਕੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਤੀਜ਼ੇ ਹੋਏ ਦੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਂ ਬਹੁਤ ਉਚਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੁਤਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਉਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲਗਨ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖੇ।

ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬੇਅੰਤ ਉਚਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਸੁਰਤ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਲਗਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਵੀ ਆਤਮਾ ਮਾਇਆ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਲਗਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੀ ਆਤਮਕ ਉੱਚਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ 3

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਕਈ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਤੇ ਕਈ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਤਾਰ ਚਲਦੀ ਕਲਮ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜੀਵ ਪਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੇਖਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਬੇਅੰਤ ਬਲ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਉਸਦੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੌਣ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਦਰਿਆ ਬਣ ਗਏ। ਅੰਗ 3

ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲਫਜ਼ ਅਸੰਖ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਵੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਹੋ ਸਕੀਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਵੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦ ਅਸੰਖ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸੰਯੋਗ ਦੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ-ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਸੰਯੋਗ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਅੰਗ 4

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਿਪੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਜੇ ਮੁਢਲੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਕਹੀ ਗੱਲ ਵਧੇਰੇ ਅਸਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਤਾਣਾ ਪ੍ਰੰਪਰਾ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਬੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਇਨਸਾਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਤਾਣੇ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਮਾਣ-ਮਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੱਖਿਆ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਰ ਸਾਲ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਿਵਸ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਲਿਪੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰੂਤੀ ਲਿਆ ਕੇ ਲਿਪੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵੱਲੋਂ 17 ਨਵੰਬਰ 1999 ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਹਾਤਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂ. ਐਨ. ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਾਲ 2000 ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਨੂੰ

ਉ	ਊੜਾ (ūrā)	ਅ	ਐੜਾ (airā)	ੲ	ਈੜੀ (īī)	ਸ	ਸੱਸਾ (sas'sā)	ਹ	ਹਾਹਾ (hāhā)
	u, ū, o		a, ā, ai, au		i, ī, e		sa [sa]		ha [hə]
ਕ	ਕੱਕਾ (kakkā)	ਖ	ਖੱਖਾ (khakhkhā)	ਗ	ਗੱਗਾ (gaggā)	ਘ	ਘੱਘਾ (ghagghā)	ਙ	ਙੱਙਾ (ñāññā)
	ka [kə]		kha [kʰə]		ga [gə]		gha [gʱə]		ṅa [ŋə]
ਚ	ਚੱਚਾ (caccā)	ਛ	ਛੱਛਾ (chachchā)	ਜ	ਜੱਜਾ (jajjā)	ਝ	ਝੱਝਾ (jhajjā)	ਞ	ਞੱਞਾ (ñāññā)
	ca [tʃə]		cha [tʃʰə]		ja [dʒə]		jha [dʒʱə]		ña [ɲə]
ਟ	ਟੈਂਕਾ (tainkā)	ਠ	ਠੱਠਾ (thaththā)	ਡ	ਡੱਡਾ (ḍaḍḍā)	ਢ	ਢੱਢਾ (dhadḍā)	ਣ	ਣੈਂਣਾ (ṇāṇṇā)
	ta [tə]		tha [tʰə]		ḍa [ḍə]		dha [dʱə]		ṇa [ɳə]
ਤ	ਤੱਤਾ (tattā)	ਥ	ਥੱਥਾ (thaththā)	ਦ	ਦੱਦਾ (daddā)	ਧ	ਧੱਧਾ (dhadḍā)	ਨ	ਨੱਨਾ (nannā)
	ta [tə]		tha [tʰə]		da [də]		dha [dʱə]		na [nə]
ਪ	ਪੱਪਾ (pappā)	ਫ	ਫੱਫਾ (phaphphā)	ਬ	ਬੱਬਾ (babbā)	ਭ	ਭੱਭਾ (bhabbā)	ਮ	ਮੱਮਾ (mam'mā)
	pa [pə]		pha [pʰə]		ba [bə]		bha [bʱə]		ma [mə]
ਯ	ਯੱਯਾ (yayyā)	ਰ	ਰਾਰਾ (rārā)	ਲ	ਲੱਲਾ (lallā)	ਵ	ਵੱਵਾ (vavvā)	ੜ	ੜਾੜਾ (ṛārā)
	ya [jə]		ra [rə]		la [lə]		va [və]		ṛa [ṛə]
ਸ	ਸੱਸਾ (śasśā)	ਖ	ਖੱਖਾ (khakhkhā)	ਗ	ਗੱਗਾ (gaggā)				
	śa [ʃə]		kʰa [kʰə]		gʱa [gʱə]				
ਜ	ਜੱਜਾ (zazzā)	ਫ	ਫੱਫਾ (faffā)	ਲ	ਲੱਲਾ (lallā)				
	za [zə]		fa [fə]		la [lə]				

ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਹਾਤਾ ਫਰਵਰੀ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ 21 ਫਰਵਰੀ 1952 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਢਾਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਗਨਾਥ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਢਾਕਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੰਗਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਢਾਕਾ (ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਨ 2000 ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪਾਠ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਨ 2022 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ- ਬਹੁਭਾਸ਼ਾਈ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ'।

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਕਿ ਅਫਰੀਕੀ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਨੇ ਸਿੱਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ ਮਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਹੋਰ ਅਫਰੀਕੀ ਵਿਦਵਾਨ ਨਿਗੂਗੀ ਬਿਐਂਗਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਦੇ ਲੋਕ ਪਤਵਾਰ-ਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬੇਲਗਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਬੰਗਾਲੀ ਕਵੀ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਰਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਿਖਦੇ ਰਹੋ, ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਰਾਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦਕੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ 'ਆਦਿ ਪੁਰਖ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਅੱਲਾ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਚੱਲ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਿਹਨਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਲੋਟਾ, ਬਾਗ ਨਿਮਾਜ਼, ਮੁਸੱਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨੀਲਾ ਬਾਣਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੀ ਹੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਲਫਜ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਥਾਂ ਲਫਜ਼ ਮੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਹੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੀਰ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਅੰਗ: 1190-91

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੂੰਹੋਂ ਮਲੇਛ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਗੁਹਿਣ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਇਕੋ ਵਰਨ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਕੋ ਅਧਰਮ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਗ 662-663

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦੇਸੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਰਾਵੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਧ੍ਰੋਹ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਮ ਬੋਲੀ ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ

ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਰਬਾਬ ਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸੂਫੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ।

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵਾਇਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਪਾਏ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ, ਲੋਕ ਨਾਚ, ਖੇਡਾਂ, ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰ, ਮੇਲੇ, ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਆਦਿ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੜੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਹਨ ਜੋ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾ ਵੱਸੇ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਝੂਠਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਸਾਹਿਤ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਸਾਂਭਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਂਝ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ, ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ, ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਵਾਡੀ ਵਾਰਾਂ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਲੰਗਰ, ਗਤਕਾ, ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੈ- ਮੈਂ ਕੈਂਹ ਦਾ ਸਾਢ ਤੇ ਲਿਸ਼ਕਵਾ ਭਾਵਾਂ ਘਸਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਕਾਲੀ ਸਿਆਹੀ ਦਿਸ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਧੋਣ ਨਾਲ ਅੰਦਰਲੀ ਜੂਠ ਕਾਲਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਧੋਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਮਿੰਤਰ ਹਨ, ਬੇਇਜ਼ਕ ਹੋ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ। ਜੇ ਘਰ ਮੰਦਰ ਅਟਾਰੀਆਂ ਮਹਲ ਚੌਰਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਚਿਤਾਰੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਉਹ ਢਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਢੱਠੇ ਹੋਏ ਖੰਡਰਾਤ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਚਿੱਟੇ ਪਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬਗਲੇ ਯਾਤਰਾ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲੋਂ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਕੇ ਖਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਢ ਸੁਬਰੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਜਾਂਦੇ। ਮੇਰਾ ਜਿਸਮ ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਰੁੱਖ ਹੈ। ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤੋਤੇ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਫਲ ਤੋਤਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਉਹੀ ਲੱਛਣ ਮੇਰੇ ਜਿਸਮ ਵਿਚ ਹਨ। ਅੰਨਾ ਆਦਮੀ ਭਾਰਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਾੜ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਾਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਨਾਨਕ ਪਹਾੜੀ ਰਸਤੇ ਵਰਗੇ ਬਿਖੜੇ ਜੀਵਨ ਪੰਧ ਵਿਚ ਪਾਰ ਲੰਘਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ। ਲੋਕ ਵਿਖਾਵੇ ਤੇ ਚਲਾਕੀਆਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ। ਪ੍ਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋਂ ਖਲਾਸੀ ਪਾ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਅੰਗ 729

ਨਿਪੁੰਨ ਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਸ਼ਿਲਪੀ ਹੈ: ਪੰਛੀ ਬਿਜੜਾ

ਮਾਨਵ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿਚ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਬਰਾਬਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸਭਿਅਕ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਆਦਤ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਛੀ-ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭਿਅਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੰਛੀ ਦਾ ਘਰ (ਘੋਰਦਾ ਜਾਂ ਆਲੂਣਾ) ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸੁੰਦਰ ਕਸੀਦੇਦਾਰ ਘਰ (ਆਲੂਣਾ) ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਕਾਰੀਗਰ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ 'ਚੋਂ ਬਿਜੜਾ ਸਰਵੋਤਮ ਸ਼ਿਲਪੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਬਿਜੜੇ ਵਰਗਾ ਘਰ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਮਨੁੱਖ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਿਜੜਾ ਅਪਣੀ ਕਲਾਤਮਿਕ ਚੁੰਝ ਨਾਲ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬਿਜੜਾ ਮਾਦਾ ਦੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਦਾ ਨੂੰ ਘਰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਜੜਾ ਨਰ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਉਹ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਲੀ, ਬੁਣਨ ਵਿਧੀ, ਆਕਾਰ, ਬਾਹਰੀ-ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁੰਦਰ ਆਰਾਮ ਦਾਇਕ ਅਵਸਥਾ, ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਲਟਕਾਉ ਸਥਿਤੀ, ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਚੌਗਿਰਦੇ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ। ਬਿਜੜੇ ਨੂੰ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਇਕ ਤੀਲਾ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਚਕੀਲਾਪਣ ਤੇ ਮਲਾਇਮਪਣ ਹੋਵੇ, ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਉਹ ਬੜੇ ਹੀ ਇੰਤਮੀਨਾਨ ਨਾਲ ਘਾਹ, ਤੀਲੇ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੀਲਾ-ਤੀਲਾ ਪਿਰੋਂਦਾ ਹੈ ਬਿਜੜਾ। ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੁੰਝ ਨਾਲ ਤੀਲੇ ਉਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗਠਿਤ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਖਿਰ ਤਕ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਪਾਣੀ, ਖੁਰਾਕ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮੁਮਨ ਬਿਜੜਾ ਅਪਣਾ ਆਲੂਣਾ ਸੜਕਾਂ, ਪਗਡੰਡੀਆਂ, ਵਗਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਉਸ ਦੇ ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਣ। ਕਿੱਕਰ ਦੀਆਂ ਲਮਕਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਆਲੂਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲਮਕਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਆਲੂਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮਾਦਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ।

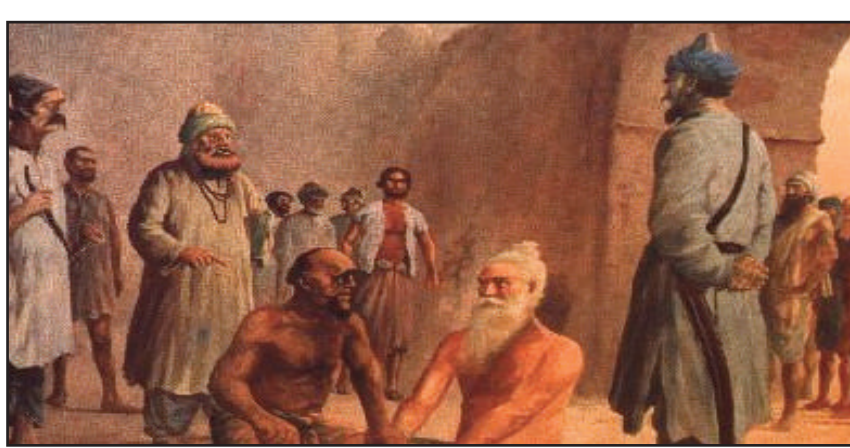
ਬਿਜੜਾ ਦਿਲਕਸ਼ ਮੌਸਮ ਜਨਵਰੀ, ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਹੀ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਨਵੰਬਰ, ਦਿਸੰਬਰ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤੀਲੇ, ਘਾਹ, ਫੂਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਕੇ ਲਮਕਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਾਹਣੀ ਤੇ ਚਰਖੇ ਦੀ ਪੂਣੀ ਵਾਂਗ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਲੂਣੇ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਭਾਗ ਪੂਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਪੂਣੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਦਾ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਚੁੰਝ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸ਼ਿਲਪੀ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਪੜਾ ਬੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਜੜੇ ਦੀ ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਏ ਆਲੂਣੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ, ਸਪੇਰੇ ਦੀ ਬੀਨ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ-ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਗੋਲਾਈ ਉਹ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਦੇ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਆਲੂਣੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਲੂਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਣੇ ਚੋਹਲ-ਮੋਹਲ (ਕਲੋਲ) ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਕ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਅਭਿਨੈ ਕਰਕੇ ਨਰ ਬਿਜੜਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰ ਬਿਜੜਾ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਅਮਦੀਦ ਅਤੇ ਪਿਆਰਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸੁੰਦਰ ਆਲੂਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਰ ਮਾਦਾ ਦੀ ਹਾਂ ਉਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਪਣੇ ਬੱਚੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਲੂਣੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬੈਠਰੂਮ, ਇਕ ਰੂਮ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਮਰਾ ਅਲੱਗ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਨੇੜੀ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਮਾਦਾ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਛੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਕਿੱਕਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਜੜੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਕ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਬਿਜੜੇ ਦੇ ਬੇਕਾਰ ਹੋਏ ਆਲੂਣੇ ਡਰਾਇੰਗ ਵਿਚ ਸਜਾਵਟ ਵਜੋਂ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਆਲੂਣਿਆਂ ਵਿਚ ਬਲਬ ਲਗਾ ਕੇ ਅਰਧ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਲੂਣੇ ਦਾ ਆਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉਪਰ ਹਨੇਰੀ, ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਿਜੜਾ ਫਸਲੀ ਕੀੜ-ਮਕੌੜੇ ਖਾ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਮਾਸ ਵੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਛੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਾਥੀ ਹਨ। ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਛੀ ਬਿਜੜਾ ਸੁੰਦਰ, ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ।

- ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 98156-25409

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਇਬਾਦਤ ਤੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਇਬਾਦਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਬਾਦਤ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਭਜਨ, ਬੰਦਗੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਕਾਦਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨਾ ਹੀ ਸੱਚੀ ਇਬਾਦਤ ਹੈ। ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੀਰਜ ਤੇ ਨਿਡਰਤਾ ਵਰਗੇ ਗੁਣ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਸੁਆਦਾਂ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਬਾਦਤ ਕਰਨਾ ਉਸ ਕਾਦਰ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਸਫਲ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਆਮ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਕਠਿਨ ਘਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਡਰ ਭੈ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਨਿਰਭਉ ਜਪੈ ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟੈ॥
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 293)
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਹ ਸਭ ਇਬਾਦਤ ਦੀ ਕਰਮਾਤ ਹੀ ਹੈ। ਇਬਾਦਤ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਰਗੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਅਸਲੀ ਸੂਰਮਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹੂਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਧਰਮ ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਉਪਕਾਰ, ਦਇਆ, ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਖ਼ਾਤਿਰ ਮਰ ਮਿਟਣ ਦੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ॥
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ॥
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 1412)
ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਮ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਵੈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮੂਲ ਸੰਬੰਧ ਸਾਮੀ ਪਰੰਪਰਾ (ਯਹੂਦੀ, ਇਸਾਈ, ਇਸਲਾਮ) ਨਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਉਤਮ ਅਤੇ ਨਿਆਰਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਸਿੰਘਾਂ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ। ਸਿੱਖੀ ਇਬਾਦਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਹੈ। ਇਬਾਦਤ ਜਾਂ ਬੰਦਗੀ ਇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਿਖਰ ਦਾ ਕਲਮ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੇ ਜਿਉਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਉਹ ਸਬਕ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਰਹਿ ਕੇ ਮਰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਨੇ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਅਰਥ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਉਹ ਹੈ , ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਸੀਸ ਦੇਵੇ ਪਰ ਆਪਣਾ ਸਿਦਕ ਨਾ ਛੱਡੇ। ਸ਼ਹੀਦ ਉਹ ਹੈ , ਜੋ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਧਰਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਵਿਚ 'ਮਾਰਟੀਅਰਜ਼' ਅਰਥ ਦੱਸਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਭੈਤਾ ਤੇ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਬਾਦਤ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸੰਤ ਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਤੋੜ ਕੇ ਇਕ ਪਰਮ-ਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸੰਤ ਪਦਵੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ। ਕੌਮ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਿੰਨੀ ਮਹਾਨ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ- ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ। ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਛੱਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਪੂਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸੇ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਇਸੇ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਲ ਖੇਲਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਵਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਿਆ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਅਜਾਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਹੀਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਕੌਮ 'ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਖੂਨ ਵਿਚੋਂ ਸੂਰਮੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਦੇ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਐਸੇ ਸੂਰਮੇ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ-ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਉਸੇ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਵੰਗਾਰ ਪਾ

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ #

ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਧੜਾ-ਧੜ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣ ਰਹੇ ਸੀ।

ਸ਼ਹੀਦ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨਹੀਂ ਕਹਾਉਂਦਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਾਦਤ ਉਹ ਉੱਚਾ ਰੁੱਤਬਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਇਬਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਾਦਤ ਲਈ ਵੱਡੇ ਜਿਗਰੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ 'ਚ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੇ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ-

ਸ਼ਹੀਦ ਕੀ ਜੋ ਮੌਤ ਹੈ ਵੈ ਕੌਮ ਕੀ ਹਯਾਤ (ਜ਼ਿੰਦਗੀ) ਹੈ।
(ਰਿਸਰਚ ਸਕਾਲਰ)
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ: 97819-25418

ਕਾਵਿ ਵਿਅੰਗ

ਦੌੜਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਸੁੱਖ ਪਿੱਛੇ
ਐਪਰ ਪੈਦੇ ਨੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਝੋਲੀਆਂ ਦੇ।

ਸਿੱਟੇ ਖੁਦ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਆਂ
ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਆਪ ਹੀ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਘੋਲੀਆਂ ਦੇ।

ਦੇਸੀ ਨੁਸਖੇ ਵੀ ਨਾਲੇ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ
ਮਾਵਾਂ ਨਾਨੀਆਂ ਦਾਦੀਆਂ ਭੋਲੀਆਂ ਦੇ।

'ਚੈਡੀ ਮੇਡ' ਹੀ ਖਾਣਾ ਹੁਣ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਜੋ ਆਉਂਦੀਆਂ ਬਹਿ ਕੇ ਵਿਚ ਡੋਲੀਆਂ ਦੇ।

ਹੋਕਾ ਵਿਰਸੇ ਦਾ !

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਤੇ ਪਹਿਨਣਾ ਬਦਲ ਕੇ ਜੀ
ਪੈ ਗਏ ਵੱਸ 'ਵਿਟਾਮਨ'-ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ।

ਹੋਕਾ ਦੇਈ ਜਾਹ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਕਲਮਕਾਰ
ਕਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ 'ਵਹੀਆਂ' ਫਰੋਲੀਆਂ ਦੇ!

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ
001-408-915-1268

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'

ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

www.deshdoaba.com

www.ambedkartimes.com

ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ 17 ਸਤੰਬਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ

91-9417563054

ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ, ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਲੰਬੀ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਚਰਚਾ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਲਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੇਰੀ, ਗੱਲਜ ਜਾਂ ਅਧੂਰੀ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਦੀ ਗਲਤੀ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਿਆਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ। ਸਿਸਟਮ-ਆਧਾਰਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇਧਾਰਮਕ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਕੇ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਕਾਰਕ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ, ਭਾਰੀ ਕੰਮ ਦਾ ਬੋਝ, ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਟੀਮ ਵਰਕ ਸਮੇਤ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬੇਧਾਰਮਕ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ, ਬਕਾਵਟ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਮਾਰਗ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ, ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਹ ਗਲੋਬਲ ਮੁਹਿੰਮ 2016 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਬਚਨਬੱਧਤਾ ਤੇ ਬਣੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਧਾਉਣਾ, ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਮਰੀਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਥੀਮ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਥੀਮ "ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਨਾਅਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰੋ, ਇਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ" ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਥੀਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਰੋਗੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇਣਾ, ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ, ਸਿਹਤ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਮਰੀਜ਼ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ 2021-2030

ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗਲੋਬਲ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਗਲਤੀ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਿਆਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ, ਗੱਲਜ, ਜਾਂ ਖੁੰਝੇ ਹੋਏ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ ਲਈ ਲਗਭਗ 16% ਰੋਕਥਾਮਯੋਗ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਬਾਰ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਗਨੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇਸ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੀਨਿਕਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਟੈਸਟਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਡਾਇਗਨੋਸਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪਣਾਉਣਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਹੱਲ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਟੈਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਟੈਸਟਿੰਗ, ਚਰਚਾ, ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ, ਫਾਇਨਲ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਯੋਜਨਾ, ਫਾਲੋ-ਅੱਪ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦਿ ਗਲਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਇਆਗਨੋਸਿਸ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਸਿਹਤ ਗੁਣਵੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਣਚਾਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ। ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਰਮਨ ਗੱਠਜੋੜ 2015 ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਵਿਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪੇਸ਼ੈਂਟ ਸੇਫਟੀ ਅਤੇ ਆਸਟਰੀਅਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਫਾਰ ਪੇਸ਼ੈਂਟ ਸੇਫਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਦੇਸ਼ੀ

ਦਿਵਸ ਸੀ। ਮਰੀਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਢਲੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰੋਗ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਲੱਗਭੱਗ 134 ਮਿਲੀਅਨ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 2.6 ਮਿਲੀਅਨ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਚ-ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 10 ਵਿੱਚੋਂ 01 ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਭਿਆਚਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ ਜੋ ਟੀਮ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਰਮ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਕਵਾਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੀਡ ਬੈਕ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ, ਰੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਿੰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਟੀਚਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਐਸ਼ੋਰੇਂਸ ਸਟੈਂਡਰਡ, ਕਾਯਾਕਾਲਪ, ਲਕਸ਼ਿਆ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ

ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦਵਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਰਜੀਕਲ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਲਾਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਤਕਨੀਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿਹਤ ਸਟਾਫ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸੰਚਾਲਨ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਮਰੀਜ਼ ਸੇਫਟੀ ਕੋਲੈਬੋਰੇਟਿਵ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕਾਰਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਲੰਡਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਇੱਕਮਾਤਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਗਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸੁਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਹੈਲਥ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੂਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਆਰੋਗਿਆ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦੋਵਾਂ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਛੇਤੀ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੁਧਰੀ ਹੋਈ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਹਤ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿਹਤ ਕਵਰੇਜ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਰੋਗੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੇਟਰੀ ਕੇਅਰ ਸੈਕਟਰ ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਆਈ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਾਈਆਂ ਰੌਣਕਾਂ, ਹੀਰਾ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ 'ਲਵ ਯੂ ਕਨੇਡਾ' ਗੀਤ ਗਾਕੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸਮਾਂ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)-ਆਈ ਮੇਲਾ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਓਨਟਾਰੀਓ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਬੇਹੱਦ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੰਗਰਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਦਮਦਮ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਕ ਮਾਹੌਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਾਇਕ ਹੀਰਾ ਧਾਰੀਵਾਲ, ਮਹਿਤਾਬ ਵਿਰਕ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਹਾਂਡਾ, ਹੈਰੀ ਸੰਧੂ, ਬੁੱਕਣ ਜੱਟ, ਜੱਸ ਨੂਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਫਾਰਮ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਤੰਬੜ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਧਾਰਨੀ, ਸੁਖਰਾਜ ਸੰਧੂ (ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ) ਤੇ ਸਾਰੀ

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਹਰ ਸਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੀਰਾ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ 'ਲਵ ਯੂ ਕਨੇਡਾ' ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਬੜੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਤੰਬੜ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਧਾਰਨੀ, ਸੁਖਰਾਜ ਸੰਧੂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮੇਲੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮੀਤਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਗਾਇਕੀ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ

ਫਿਲਮ ਦਰਪਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਪੂਜਾ ਕਿਵੇਂ ਆ, ਮਾਡਲਿੰਗ ਕਰਦੀ ਸੀ ਲਓ ਜੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਪਾਨੀ ਗੁੱਡੀਆ ਦਿਲ ਲੈ ਜਾਣ

ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤੇ ਨਾਮ ਓਸ ਦਾ ਪੂਜਾ ਕੋਸਲ ਹੈ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਇਹ ਮਾਡਲ ਫਟਾ ਫਟ ਪੰਜਾਬੀ ਐਲਬਮ ਗੀਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਹਿੰਦੀ ਸੋਰਟ ਫਿਲਮ "ਮੈਡ" ਨਾਲ ਓਹ ਚਰਚਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਓਸ ਦਾ ਗੀਤ ਮਾਡਲ ਬਣ "ਨਕਾਬ" ਚਲ ਰਿਹਾ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਓਸ ਦੀ ਬੀ ਕੇ ਫਿਲਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ "ਰਾਣੇ 2" ਫਿਲਮ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਕੋਲ ਬਬਲੀ ਬਰਾਤ, ਸ਼ੇਰਾ ਦੇ ਗਾਣੇ ਹਨ, ਫਿਲਮਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੱਲ ਕੀ ਪੂਜਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰੋਸ਼ਮੀ ਦੁਪੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਜਾ ਆਖਦੇ ਬਹੁਤ ਜਚਦੀ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਵੀ ਪੂਜਾ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਡੀ ਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਹੁਨਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੈ।

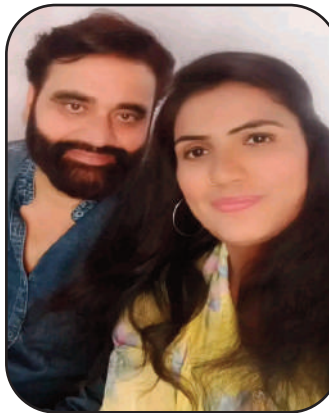
ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਓ ਟੀ ਟੀ ਨੂੰ

ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਨੇ ਹਰ ਚੋਟੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। "ਡਰ" "ਰਾਣੇ" "ਜਨੂੰਨ" ਲਘੂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਓ ਟੀ ਟੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬੜੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਨਾਲ ਚਲ ਕਿ ਅੱਜ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੇ ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਨੇ ਹੁਣ "ਰਾਣੇ 2" ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਲਘੂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀ ਫਿਲਮ ਕਰਨਗੇ। ਓਸ ਨੂੰ ਡੋਨ ਸਿਨੇਮਾ ਤੇ ਕੁਵੇਤੀਏ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ। ਸਿਫਤਾਂ ਬਿੱਟੂ ਦੀਆਂ ਜਦ ਪੂਜਾ ਕੋਸਲ ਤੇ ਮਹਿਕ ਸ਼ਰਮਾ ਕਰਨ ਤਦ ਫਰਕ ਤਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਨੀਟੂ ਪੰਧੋਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਤਰੀਫ਼

ਨੀਟੂ ਪੰਧੋਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟਾਰ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ ਤੇ "ਸਰਦਾਰ ਮੋਹੰਮਦ" ਸਮੇਤ ਓਹ ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹੀ ਨੀਟੂ ਪੰਧੋਰ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਓਥੇ ਓਹ ਅਦਾਕਾਰਾ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਅਭਿਨੈ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹਨ। ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਲੈਮਰ ਕਿਰਦਾਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਜਚਦੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੀਡੀਓ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਵਰਮਾ ਵੀ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਫਿਲਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਓਸ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨਚਮ ਦਿਲ ਤੇ ਸਹਯੋਗੀ ਐਕਟ੍ਰੈਸ ਹੈ ਤੇ ਤਮੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਟੂ ਪੰਧੋਰ ਨਾਲ ਆਨ ਸਕ੍ਰੀਨ ਓਸ ਦੀ ਜੋੜੀ ਬਣੇ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਰਾ ਨਿਰੀ ਪੁਰੀ ਐਕਟ੍ਰੈਸ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

ਅਫਸਰ ਬਣ ਨਿਆਂ ਦੇਣਾ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਗੁਣ ਹੈ ਹੈ ਓਹ ਐਸ ਪੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਤੇ ਰੀਲਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਰਾ ਸੂਰਤ ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਖਿੱਚ ਤੇ ਐਕਟ੍ਰੈਸ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਰੁਪੀ ਸਰਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਦੇਵੀ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੋਣਹਾਰ ਅਫਸਰ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਤੇ ਰੂਪੀ ਸਰਾ ਹਿ-ਰਆਵਲ ਪ੍ਰੇਮਣ ਹੈ। ਸੋਹਣਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਲੀਣ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਰਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਟਾਰ ਐਕਟ੍ਰੈਸ ਤੇ ਵੀ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਬੋਲ ਵਲੈਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਂਦੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੋਰਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਬਾਖੂਬ ਘੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਓਹ ਗਜ਼ਬ ਹੈ। ਓਸ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਕਲ ਓਹ ਕਨੇਡਾ ਸ਼ੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਸਤਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੀ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਡੀ ਤੱਕ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਸਟੇਜ ਐਂਕਰ ਹੈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਡਲ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਵਾਲੀਆ

ਅਰਦਾਸ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ

ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ ਤਰੀਫ਼ ਹੋਏਗੀ, ਪਾਪ ਵੱਕੇ ਜਾਣਗੇ, ਗਿੱਪੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ "ਅਰਦਾਸ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ" ਫਿਲਮ ਚਲ ਗਈ ਹੈ। ਕਈ ਕੁਮੈਂਟ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਚੁਟਕਲੇ ਟਾਈਪ ਬਣਾ ਫਿਰ ਹੱਸ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਤੇ ਹੁਣ ਗਿੱਪੀ ਗਰੇਵਾਲ ਸਿਆਣੇ ਹੋਏ ਨੇ ਤੇ ਓਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਹਨਾਂ "ਅਕਾਲ" ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਖੁੱਗੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਛਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੱਲ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਚਲੀ ਹੈ, ਸਿਹਰਾ "ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ" ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਧੇ ਦਹਾਕੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੀ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਅੱਜ ਵੀ ਬੁਲੰਦ- ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇਵਾਲਾ ਤੇ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ

ਪੈਂਤੀ ਸਾਲ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਜਾ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਐਨੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਸਟੇਜ ਕਰਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਗਾਇਕ ਜੋੜੀ ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਤੇ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਲਈ ਫਿਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਕੈਸਟ ਸਾਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਦਿਓ। ਹਰਪਾਲ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰੀ ਕਰਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਵਿਖੇ ਓਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ। ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਧੂਲਕਾ ਤੋਂ ਹੈ। ਐਨੇ ਸਾਲ ਇੱਕਠੇ ਗਾਉਣਾ ਪਰ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੀ ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। "ਗਾਨੀ" "ਬਰੀਕ ਚੂੜੀਆ" ਤੇ "ਤਤਕ ਚੂੜਾ ਟੁੱਟਿਆ, ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਓਹ ਦੋਗਾਣੇ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜੀ ਹਰ ਥਾਂ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।" "ਦਿਨ ਗਿਣਵੇਂ ਮਿਨੁਵੇ" ਤੇ "ਤਤਕ ਚੂੜਾ ਟੁੱਟਿਆ" ਦੋਗਾਣੇ ਖੂਬ ਚਲੇ ਹਨ। "ਤੈਨੂੰ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ" ਤੇ "ਬੋਲ ਵਰਗਾ" ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਤੇ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ ਦੇ ਗਾਏ ਓਹ ਦੋਗਾਣੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਬੱਸਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਪੁੱਤ ਜਸਦੇਵ ਯਮਲਾ ਦੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਹਰਪਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। "ਪੰਜ ਪਾਣੀ" "ਸੁੱਟਾਂ ਤੋੜ ਕਲੀਰੇ" ਦੋਗਾਣੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਡੀ ਜੇ ਤੇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਓਹਨਾਂ ਤੇ ਰੂਹ ਖੁਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗਾਇਕਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ ਆਖਦੀ ਏ ਕਿ ਸਟੇਜ ਤੇ ਸਾਡਾ ਔਦਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਪਸੰਦ ਆਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਓਹ ਠੀਕ ਓਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਕਤ ਨਾਲ ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਨੇ ਕੁੱਝ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਸਲ ਮਜ਼ਾ ਹੁਣ ਆਏਗਾ ਜਦ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਫਿਲਮ "ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ" ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਫਿਲਮਾਇਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਦੱਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਗਾਇਆ ਬਿਰਹਾ ਰੰਗ ਦਾ ਗੀਤ "ਦਗਾਬਾਜ਼ੀ" ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋਨੋਂ ਹਿੱਟ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਜੋੜੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿੱਟਨੈਸ ਕਾਯਮ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੰਵਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਕਸਿਸ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਮਾਝਾ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਧੀਰੇ ਗਿੱਲ ਦੀ ਫਿਲਮ "ਹਾਏ ਬੀਬੀਏ ਕਿੱਥੇ ਫਸ ਗਏ" ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇੰਚਾਰਜ ਰਹੇ ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋ ਸਦਾ ਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਟਸਰੀਜ਼ ਤੇ ਟਿਪਸ ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਜੋੜੀ ਪਸੰਦ ਹੈ ਉਥੇ ਹਰਪਾਲ ਠੱਠੇ ਵਾਲਾ ਤੇ ਕੰਵਲ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਕਿ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੁਤਬਾ ਕਾਯਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਅਦਾਕਾਰ ਮਲਕੀਤ ਰੌਣੀ, ਸੀਮਾ ਕੌਸ਼ਲ ਤੇ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ, ਅਰਦਾਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ/ਬੰਗਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦਸਤਕ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜੀਦਾ ਫਿਲਮ 'ਅਰਦਾਸ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ' ਦੀ ਟੀਮ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਟੀਮ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਉਘੇ ਅਦਾਕਾਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਰੌਣੀ, ਮੈਡਮ ਸੀਮਾ ਕੌਸ਼ਲ ਤੇ ਰਵਨੀਤ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਲਦਸਤੇ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਿ. ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕੋ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਵਰਗੀਆਂ ਤਿੰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਲਕੀਤ ਰੌਣੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਪਾਈ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ

ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਸ ਕਾਲਜ ਅੱਗੋਂ ਲੰਘਿਆ ਪਰ ਅੱਜ ਅਰਦਾਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਇਸ ਕਾਲਜ ਆਉਣ ਦੇ ਭਾਗ ਜਗਾਏ ਹਨ। ਮੈਡਮ ਸੀਮਾ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਆਮ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚੋਂ ਮਨਫੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਲਮ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਲਈ ਸੁੱਭ-ਇਛਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਦਾਸ ਫਿਲਮ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਵਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਇੰਦੂ ਰੱਤੀ, ਡਾ. ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਭਰਵੀਂ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਜ਼ਲ

ਮਨ 'ਚ ਨਾ ਹੋਈ ਲੋਅ, ਰਿਹਾ ਹਨੇਰਾ ਪਾਲਦਾ, ਤੂੰ ਰਿਹਾ ਦੀਵੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਲਦਾ।
ਰਿਹਾ ਮੱਥੇ ਟੋਕ-ਟੋਕ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦਾ ਤੂੰ, ਲਾਲਚ ਪਿੱਛੇ ਰਿਹਾ ਤੂੰ, ਬਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਦਾ।
ਫੁੱਟ ਪਾਥਾਂ ਤੇ ਸੌਂ ਕੇ ਵੀ, ਤੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ, ਕੈਂਡ ਨਾ ਛੱਡੀ ਮਨ ਚੋ, ਰਿਹਾ ਸਿਰ ਗਾਲਦਾ।
ਜਾਤ, ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਮਾਨਵਤਾ ਵੰਡ ਗਈ, ਬਲਾਵਾਂ ਆਪ ਸਹੇੜ, ਹੁਣ ਕੀ ਹੈ ਭਾਲਦਾ।
ਮੁੱਕੀ ਨਾ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੇ ਫ਼ਾਸਲੇ, ਹੁਕਮਰਾਨ ਦੇ ਆਟਾ, ਸਮਾਂ ਹੈ ਸੰਭਾਲਦਾ।
ਚੰਗਿਆਤੇ ਅੱਗ ਦੇ, ਮਘਦੇ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ, ਲੈ ਕੇ ਅੱਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਮਨ ਬੱਤੀ ਬਾਲਦਾ।
- ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ
919814667682

VOTE
Vinod Kumar
 Newark City Council
 www.Vinodkumarfornewark.org

Championing Equality and Diversity in our City Government

VOTE BY MAIL by November 5!

Dear Newark Neighbor,

*As a longtime resident of Newark, and proud parent to children who attended Newark public schools, I am ready to serve our City and champion the needs of residents just like you! Representation Matters in this Election! So, I invite you to join me to bring fresh leadership and community-rooted service to City Hall!
 Vote VINOD KUMAR for NEWARK CITY COUNCIL!*

Thank you,

Vinod Kumar

VinodKumarforNewark.org

Paid for by Vinod Kumar for Newark City Council 2024 | FPPC: 1473599

**Father, Husband, Small Businessman, and Problem Solver.
 Ready to Serve OUR CITY of Newark!**

Vinod Kumar has called Newark home over the past 30 years. It is where he raised his 3 children, who all attended Newark public schools.

For more than two decades Vinod has been actively involved in community service leading numerous initiatives that support our neighborhoods and foster inclusivity. As a business owner with experience across the East Bay, he is well versed in the challenges of city planning and economic development

Vinod will bring the “community-oriented leadership” and collaboration that our City Council needs, and our residents deserve.

Vinod believes in a more livable and affordable Newark. He'll bring fresh leadership and focus to City Hall.

RESPONSIVE + EFFICIENT GOVERNMENT SERVICES

Simplifying permits and supporting city staff to deliver the resources and high quality services that residents deserve. And, building greater trust and relationships between residents, the community, and our city leadership.

HOUSING AFFORDABILITY

Fighting for housing of all types, for all incomes through thoughtful planning. Ensuring that Newark can grow in a way that doesn't compromise the things that make it a great place to live.

PUBLIC SAFETY

Re-Investing in responsive public safety, restoring fire protection services, and keeping Newark a safe place for residents of all ages.

CLIMATE + the ENVIRONMENT

Renewed focus on preserving our wetlands, electrifying our grid, and lowering our carbon footprint as a City and as a community.

EXCELLENT SCHOOLS, RETAIL, and NEIGHBORHOODS

Establishing great partnership between city hall and our schools, supporting small businesses, attracting quality retail and restaurant experiences, and maintaining our strong sense of community!

VOTE
Vinod Kumar
 Newark City Council
 www.Vinodkumarfornewark.org

Learn more at:
VinodKumarForNewark.org

VOTE BY MAIL
 by Election Day NOVEMBER 5, 2024!

NSB Insurance

NIRMAL SINGH BADHAN

for Insurance Call:
NIRMAL SINGH BADHAN
707-228-2020

Lic #0144676

www.nsbinsures.com

1519 Gary CT., Rohnert Park, CA 94928

- HEALTH INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- LONG TERM CARE INS
- FUNERAL EXPENSE
- RETIREMENT
- COLLEGE PLANNING
- AUTO * HOME
- BUSINESS

Call: 707-228-2020,
Fax: 707-260-2813

RE/MAX® Gold

Each Office
Independently
Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ
ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR®

CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL
BUY

OR Residential • Business • Commercial
Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210

Fax: 916-745-3424

Office: 916-285-1000

Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR
MAJOR 5-STAR HOTELS

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CONTACT US:

RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on facebook. Follow us on Twitter
rajasweetsandcatering rajasweets

Kash FABRICS

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ
ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ
ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ
ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ
ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ
ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ
ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ
ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward, Ca 94544
www.kashfabrics.com

Tel: 510-538-1138

